ÇEVRE
TÜRKİYE ÇEVRE VAKFI HABER BÜLTENİ
Sayı: 138 - Mart 2017

Türkiye Su Zengini Bir Ülke midir?

Su insan yaşamının temel ögelerinden biridir. Dolayısıyla susuz bir yaşam düşünülemez. Dünya yüzeyinin dörtte üçünün sularla kaplı olmasına rağmen, insan kullanımına uygun tatlı su miktarı oldukça sınırlıdır. Dünyadaki toplam suyun % 97.5'i tuzlu su olup, okyanus ve denizlerdeki suyu oluşturmaktadır. Geri kalan % 2.5 oranındaki su ise karalarda yer alan tatlı sudur. Dünyadaki % 2.5 oranındaki tatlı suyun ise tümü kullanılabilir özellikte değildir. Bu miktarın, % 60'ı buzullarda sıkışmış halde, % 30'u yer altı sularında ancak bir bölümü derinlerde olduğu için ulaşılmaz halde, % 10'u ise yüzey sularında, akarsu ve göllerde yer almaktadır. Dolayısıyla tüm canlılar için erişilebilir su olarak tanımlanan miktar, toplam tatlı suyun sadece %0.5'idir. Kullanılabilir nitelikteki tatlı suyun dünya genelinde % 70'i tarımsal sulamada, % 20'si endüstride, % 10'u ise evlerde kullanılmaktadır.

Erişilebilir tatlı suyun dünyadaki dağılımı her yerde aynı olmayıp özellikle ülkelerin ve bölgelerin iklim koşullarına bağlı olarak farklılık gösterir. Bu durumla ilişkili olarak, ülkelerin su tüketim miktarı da, suya erişme olanakları, ülkelerin gelişmişlik düzeyi gibi faktörlere bağlı olarak değişiklik arzeder. Bu çerçevede, yılda kişi başına 1,700 m^3 su düşen ülkeler, yeterli suya sahip; kişi başına 1,000-1,700 m^3 su düşen ülkeler, su stresi yaşayan; 500-1,000 m^3 su düşen ülkeler, su kıtlığı çeken; 500 m^3 altında su düşen ülkeler ise, mutlak su kıtlığı içinde ülkeler olarak tanımlanmaktadır. Uluslararası verilere göre günümüzde bir milyardan fazla insan su kıtlığı çeken bölgelerde yaşamaktadır. 2,7 milyar insan ise yıl içerisinde en az 1 ay su kıtlığı yaşayan havzalarda yaşamını sürdürmektedir. Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO)'ne göre, 2025 yılında 1,8 milyar insanın mutlak su kıtlığı çeken ülke ve bölgelerde yaşıyor olacağı öngörülmektedir.

Bu veriler çerçevesinde, su kaynakları ile ilgili bir değerlendirmeyi Türkiye için yapmak yararlı olacaktır. 2016 yılı sonu itibariyle Türkiye nüfusu 80 milyona yaklaşmıştır. Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü (DSİ) verilerine göre, ülkede kişi başına düşen yıllık kullanılabilir su miktarı, 1.405 m^3 civarındadır. Bu veri Türkiye'nin sanıldığı gibi, su zengini bir ülke olmadığını ortaya koymaktadır. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2050 yılı için Türkiye nüfusunun 95 milyon olacağını öngörmektedir. Bu durumda 2050 yılı için kişi başına düşen kullanılabilir su miktarının 1.183 m^3/yıl civarında olacağı söylenebilir. Bütün bu tahminler mevcut kaynakların 2050 yılına kadar hiç tahrip edilmeden aktarılması durumunda söz konusu olabilecektir. Bu durum Türkiye'nin hızla su fakiri bir ülke olma yolunda ilerlediğinin göstergesidir.

Türkiye'nin su kaynakları ve bunun kullanımına ilişkin bir başka sorun, suyun yönetimi konusudur. Türkiye'de tatlı suyun % 73'ü tarımsal faaliyetlerde kullanılmakta olup, bu suyun % 53'ü yüzey su varlıklarından, % 38'i yeraltı suyundan sağlanmaktadır. Türkiye'deki 28 milyon hektar tarım alanının ¼'lük bölümü sulamaya açılmıştır. Sulamalı tarım yapılan arazilerin tümünde sürdürülebilir sulama teknikleri ile sulama yapılmamaktadır. Sulanan tarım arazilerinin % 82'si geleneksel yöntem olan salma sulamayla, % 17'si yağmurlama sulamayla, sulanmaktadır. Türkiye'de en fazla suyun

kullanım alanı olan tarımsal faaliyetlerdeki bu sulama yöntemleri Konya Ovası başta olmak üzere pek çok yörenin ilk sırada tarım sektörü olmak üzere su yetersizliği sorunu ile karşı karşıya kalmasına yol açmıştır. Su tasarruflu ve sürdürülebilir bir yöntem olan damla sulamanın oranı ise % 1 kadar olup sulamada çok düşük bir paya sahiptir.

Tarım ve su kullanımı ilişkisinde bir diğer olumsuzluk, küresel iklim değişikliğidir. İklim değişikliği, hem nicelik hem kalite bakımından tatlı su kaynaklarını olumsuz etkilemektedir. Daha sık ve ciddi kuraklıklar, tarımsal üretim üzerinde olumsuz bir etki yaratırken, artan sıcaklıklar bitkilerin su talebinin daha da yükselmesine neden olmaktadır. Bu da özellikle yarıkurak iklime sahip bölgelerdeki su kaynaklarında daha hızlı bir kayba neden olmaktadır. Nitekim Konya Kapalı Havzası, Gediz, Büyük Menderes Havzaları ve Çukurova gibi su sıkıntısı yaşanan birçok havza ve alanda, yüksek miktarda su ihtiyacı olan tarım ürünleri yoğun olarak yetiştirilmektedir. Ancak, sözü edilen yörelerin iklim koşullarına uygun olmayan bu tarımsal üretim biçimi, kısıtlı su kaynaklarının, suya bağlı yaşam alanlarının yok olmasına neden olurken, orta ve uzun vadede üretime de büyük zarar vermektedir. Su kıtlığı bir yandan ürün verimini düşürürken diğer yandan ürün verimliliği düşen birçok havzada ekonomik yetersizlikler nedeniyle kırdan kente göçü artırmaktadır. Bu da tarımsal üretim merkezleri olan kırsal alanların boşalmasına yol açmakta, kentlerde ise nüfus yığılmasına yol açarak başka çevresel, ekonomik ve sosyal sorunlara neden olmaktadır.

Dünya genelinde olduğu gibi Türkiye'de de sanayi sektöründeki su kullanımı, tarıma oranla daha düşüktür. Bununla birlikte sanayi sektörünün yarattığı su kirliliği ciddi bir sorundur. Kirliliğin ve kirletici kaynakların yeterince denetlenip kontrol edilememesi, su kaynakları üzerindeki olumsuzluğu artırmaktadır.

Tarım ve sanayi dışında tatlı suyun % 16'sını kullanan kentler ve diğer yerleşim yerleri su tüketiminin diğer sektörlere göre daha düşük olduğu noktalardır. Bununla birlikte özellikle göçlere bağlı olarak kent nüfusundaki artış, bu nüfusun yaşam standartlarının giderek yükselmesi, kent yakınlarındaki su kaynakları üzerindeki baskıyı artırmaktadır. Bu durum özellikle kurak dönemlerde kentlerin sağlıklı suya ulaşma olanağını tehlikeye atmaktadır. Nitekim çok daha maliyetli olan, ekosistemlere zarar veren ve havzaların sürdürülebilirliğini tehlikeye atan farklı su havzalarından kentlere su transferi uygulamaları gözlenmektedir.

Buraya kadar anlatılanlar dikkate alındığında, Türkiye sanılanın aksine, su zengini bir ülke olmayıp su kıtlığı sınırında bir ülkedir. Nüfus artışı, ülkenin kalkınması ve nüfusun yaşam standartlarının artmasının bir sonucu olarak tarım, sanayi, evsel kullanım için su ihtiyacı her geçen gün artmaktadır. Buna karşılık ülkenin kullanılabilir su kaynakları sınırlıdır.

Bütün bu sorunlara karşın Türkiye'de son yıllarda su yönetimi ile ilgili gelişmeler yaşanmaktadır. Orman ve Su İşleri Bakanlığı'na bağlı Su Yönetimi Genel Müdürlüğü'nün kurulması ve Avrupa Birliği Su Çerçeve Direktifi'ne uyum için yapılan çalışmalar, su yönetimi konusundaki olumlu gelişmeler olarak değerlendirilebilir. Su Yönetimi Genel Müdürlüğü Türkiye'deki su yönetiminde kanunen önemli bir görev ve işleve sahip olmakla beraber çalışmaların yürütülmesinde ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla diğer paydaş grupların da bu çalışmalarda yer alıp sorumluluk üstlenmeleri, bütüncül su yönetimine önemli katkı sağlayacaktır. Zira ülkenin kısıtlı su kaynaklarının verimli bir şekilde kullanılması ancak bütüncül su yönetimi ile mümkündür.

Sulak Alanların Kaybı Doğal Afetlere Davetiye Çıkarıyor

Sulak alanların kaybı sadece canlıların yaşamını tehlikeye atmıyor aynı zamanda doğal afetlere de davetiye çıkarıyor. WWF-Türkiye, sel ve kuraklık riskine karşı sulak alanların artan önemine dikkat çekiyor.

Beyşehir Göü

Zengin bir biyoçeşitliliğe ev sahipliği yapan sulak alanlar tropikal ormanlarla birlikte yeryüzünün en fazla biyolojik üretim yapan ekosistemleri. Sulak alanlar balıkçılık, tarım, hayvancılık, saz üretimi, turizm ve ulaşım olanakları sunarak ekonomiye de katkı sunuyor. WWF-Türkiye, 2 Şubat Dünya Sulak Alanlar Günü'nde sulak alanların afetleri önleyici özelliklerine dikkat çekiyor. Ramsar Sözleşmesi Sekretaryası dünya genelinde taşkın ve kuraklık gibi doğal afetlerin gerçekleşme sıklığının son 35 yılda iki misli arttığını belirtiyor. Birleşmiş Milletler[1] de doğal afetlerin yüzde 90'lık kısmının su ile ilişkili olduğunu tahmin ediyor.

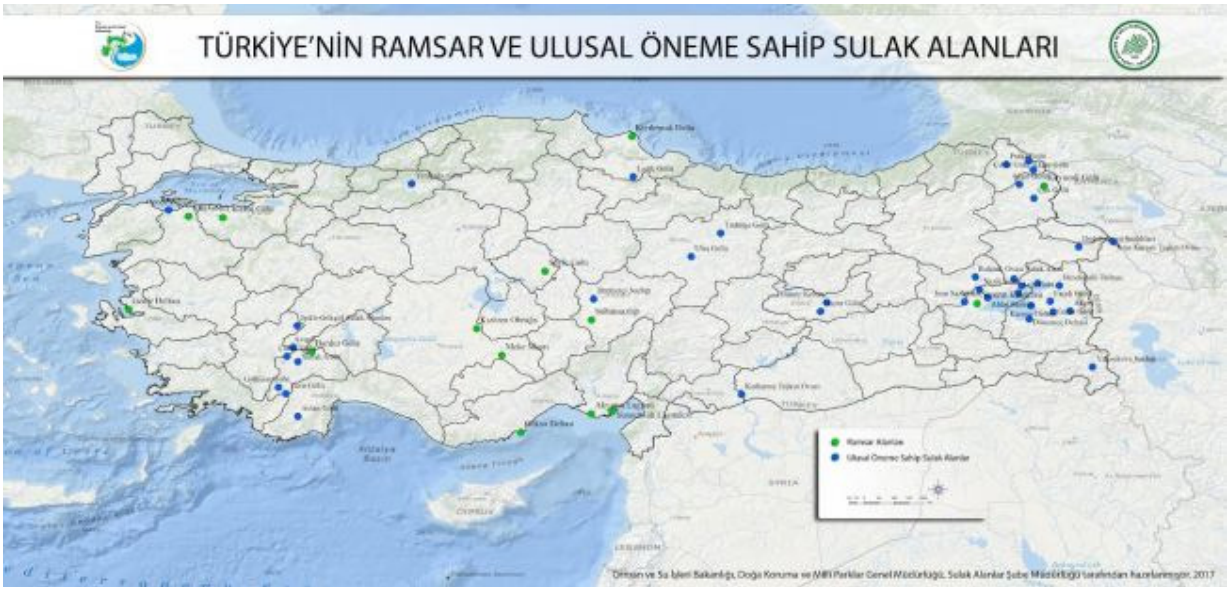

Türkiye'nin Ramsar Alanları_2017

Sulak alanların bulundukları bölgede su rejimini düzenleyerek doğal afetlere karşı önleyici bir görev üstlendiğine dikkat çeken WWF-Türkiye Doğa Koruma Direktörü Sedat Kalem, “Sulak alanlar, yağışın aşırı olduğu dönemlerde fazla suyu sünger gibi depolayarak taşkınların etkisini azaltıyor, yağışın az olduğu mevsimlerde ise depoladıkları suyu salarak kuraklık ve su kıtlığına çözüm olabiliyor” diyor. Sulak alanlar bulundukları bölgenin daha nemli olmasını sağlayarak yerel iklime olumlu katkı veriyor, iç bölgelere deniz suyunun girmesini ve dolayısıyla toprağın tuzlanmasını önlüyor. Kalem, özellikle sel ve kuraklık gibi doğal afetlere karşı hazırlıklı olmak ve etkilerini azaltmak için sulak alanların etkin biçimde korunması ve yönetilmesi gerektiğine dikkat çekiyor.

Meke Gölü – Konya

Sulak alanların korunmasını ve akılcı kullanılmasını hedefleyen Ramsar Sözleşmesi son yıllarda sayıları ve şiddeti artan afetlerin önlenmesinde kilit bir rol oynuyor. Türkiye’de halen 14 Ramsar Alanı (Sultan Sazlığı, Manyas Gölü, Seyfe Gölü, Göksu Deltası, Burdur Gölü, Kızılırmak Deltası, Uluabat Gölü, Gediz Deltası, Akyatan Lagünü, Yumurtalık Lagünleri, Meke Maarı, Kızören Obruğu, Kuyucak Gölü ve Nemrut Kalderası) bulunuyor. Ramsar sözleşmesi kriterlerine göre Türkiye’de 135 adet Uluslararası Öneme Sahip Sulak alan var. Sulak alanları, tarımda aşırı su kullanımı, kirlilik, iklim değişikliği, yasak avcılık ve balıkçılık ile sürdürülebilir olmayan altyapı projeleri tehdit ediyor.

Türkiye’de suyun yüzde 73’ü tarımda kullanılıyor, tarımsal sulamanın büyük bir bölümü geleneksel yöntemlerle yapılıyor bu da su israfına yol açıyor. Baraj ve otoyol gibi büyük projeler iyi planlanmazsa sulak alanları olumsuz etkileyebiliyor. WWF-Türkiye Doğa Koruma Yetkilisi Eren Atak, bu gibi sorunlarla karşılaşmamak için suyun verimli kullanılması, özellikle sulak alanları besleyen nehirlerde su kalitesinin korunması ve havza ölçeğinde planlama yapılması gerektiğine dikkat çekiyor. Atak, sulak alanların korunması konusunda işbirliklerinin artırılması ve ilgili projeler için finansal kaynak ayrılmasının çözümün ayrılmaz bir parçası olduğunu söylüyor.

Kaynak: https://yesilgazete.org/blog/2017/02/01/sulak-alanlarin-kaybi-dogal-afetlere-davetiye-cikariyor/

303 Göl ve Sulak Alanda Çalışma

Göllerin ve sulak alanların bütüncül bir biçimde kullanma dengesi gözetilerek korunması amacıyla “Göller ve Sulak Alanlar Eylem Planı Genelgesi” yürürlüğe girdi.

Bakan Eroğlu, yaptığı açıklamada, her geçen gün küresel iklim değişikliği etkisinin daha çok duyumsandığını belirtti.

Sultan Sazlığı, Kayseri, Türkiye

Su kaynaklarının korunumunun ve doğru kullanımının büyük önem taşıdığını vurgulayan Eroğlu, göllerin ve sulak alanların bütüncül bir biçimde, kullanma dengesi gözetilerek korunması amacıyla Bakanlıkça “Göller ve Sulak Alanlar Eylem Planı”nın hazırlandığını aktardı.

Eroğlu, eylem tasarısının sorumlu bakanlıklar, kurum ve kuruluşlarca, özenle ve bütün olanaklar kullanılarak, düzenli bir biçimde uygulanmasını ve tasarlanan eylemlerin belirlenen takvime uygun olarak gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla 2017/1 sayılı “Göller ve Sulak Alanlar Eylem Planı Genelgesi”ni 2 Şubat Dünya Sulak Alanlar Günü’nde imzaladığını ve genelgenin yürürlüğe girdiğini bildirdi.

Türkiye’deki doğal göller ve sulak alanlarda karşılaşılan başlıca sorunların, su miktarındaki azalma, biyolojik türlülüklerin karşı karşıya kaldığı tehdit ve su kalitesindeki bozulmalar olduğuna dikkati çeken Eroğlu, doğal göllerde ilk karşılaşılanın kirlilik sorunu ile “ötrofikasyon” olarak da adlandırılan fitoplanktonların ve yosunların aşırı artışı olduğunu belirtti.

“303 göl ve sulak alanda çalışma yapılacak”

Türkiye’de doğal veya insan kaynaklı ekolojik-subilimsel olumsuz etkilerle karşılaşan önemli göl ve sulak alanlar ile bu alanlar üzerindeki etkilerin belirlenmesi, şu anki durumlarının korunarak daha iyi ekolojik durum için telafi edici önlemlerin alınması gerektiğini belirten Eroğlu, subilimsel çalışmaların, su miktarının korunması ve iyileştirilmesinin de büyük önem taşıdığını dile getirdi.

“Eylem tasarısı kapsamında 25 havzada bulunan 303 göl ve sulak alanda çalışma yapılacak. Doğal göllerin su kütlesi ve havza sınırları esas alınarak, yaşama geçirilecek eylem tasarısıyla, doğal göl ve sulak alanlarda gerçekleşen su düzeyindeki düşüşlerin önlenmesi amaçlandı. Ayrıca doğal göl ve sulak alanların ekolojik yapısının korunması, doğal göl ve sulak alanların yeraltı sularını beslemedeki işlevlerinin sürekliliğinin sağlanması, doğal göl ve sulak alanların şu anki kullanım amaçlarının sürekliliğinin sağlanması, ekolojik çevrim ve kuş yollarının olumsuz yönde etkilenmesinin önlenmesi amaçlanmıştır.”

Eylemler Altı Ana Başlıkta Toplandı

Eylem tasarısı kapsamındaki önlemler ve eylemlerin altı ana başlık altında toplandığına, bunların her birinin gerçekleştirilmesi ve ilgili kuruluşlar ile havzalarda uygulanma sıralarının, "iş planı takvimi"yle ortaya konduğuna değinen Eroğlu, şunları söyledi:"Söz konusu eylem tasarısı kapsamında doğal göllerin envanterlerinin çıkarılması, doğal göllerin tabanlarının topoğrafik ölçümlerinin belirlenmesi, doğal göllerin su bütçesinin belirlenmesi, baskı ve etki bileşenlerinin ve kirletici parametreler için özümleme sığasının belirlenmesi, doğal göllerin izlenmesi, su niteliğinin belirlenmesi ve miktarının iyileştirilmesi çalışmaları yapılacaktır."

Kaynak: http://www.ekopangea.com/303-gol-ve-sulak-alanda-calisma/

Ormanlara Zarar Veren Böceklere Karşı 2016'da, 690 Bin Avcı Böcek Ormanlara Salındı…

Orman ve Su İşleri Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü (OGM) ormanlara zarar veren böceklerle mücadelesini biyolojik olarak sürdürmeye devam ediyor. Bu çerçevede 2016 yılında zararlı böceklerle mücadele için laboratuvarlarda üretilen yaklaşık 690 bin orman dostu avcı böcek ormanlara salındı.

Ormanlarımızın değişen iklim koşulları ve gelişen küresel ticaret ile birlikte zaman içerisinde birçok biyotik ve abiyotik tehditle karşı karşıya kaldığının altını çizen Orman ve Su İşleri Bakanı Prof. Dr. Veysel Eroğlu "Ormanlarımızda tahribata yol açan zararlı organizmalar ile mücadele de özellikle 2003 yılı sonrasında tabiata dost mücadele metotları kullanmaya başladık. Bu mücadele yöntemlerinin başında ise biyolojik mücadele geliyor" dedi.

Yıllık Ortalama 500 Bin Faydalı Böcek Üretiliyor

Bu mücadele yönteminde ormanlara zarar veren organizmalar ve meydana getirdikleri tabii afetlere karşı faydalı böceklerin kullanıldığını belirten Prof. Dr. Veysel Eroğlu "Ülkemiz genelinde bulunan toplam 51 biyolojik mücadele laboratuvarında yılda ortalama 500 bin adet yırtıcı ve avcı böcek üretiyoruz. Ayrıca bu laboratuvarlarda faydalı virüs ve parazitoidler de üretilerek ormanlarımıza zararlılar ile mücadele gayesi ile salınıyor. Bu çerçevede 2016 yılında üretilen yaklaşık 690 bin faydalı böcek ormanlarımıza salındı" açıklamasını yaptı.

Böceklerin Verdiği Zarar Dumansız Yangın Olarak Değerlendiriliyor

Zararlı böceklerin ormanlara verdiği zararı 'dumansız yangın' olarak değerlendiren Prof. Dr. Eroğlu "Dumansız yangın olarak adlandırdığımız bu tehdit için sadece 2016 yılında 222 bin 593 hektarlık alanda çalışma yaptık. Bu mücadele faaliyetlerinin yaklaşık yüzde 99'unu ise tabiata en uygun mücadele yöntemleri olan biyolojik, biyoteknik ve mekanik mücadele metotları ile yaptık" diye konuştu.

Biyolojik Mücadele Devam Edecek

2016 yılı içerisinde biyolojik mücadele laboratuvarlarında üretimi yapılan 690 bin avcı böceğin 4 farklı türde üretildiğini söyleyen Prof. Dr. Veysel Eroğlu "R.grandis, T.formicarius, T.sinensis, C.sycophanta türlerinde üretilen bu böcekleri ormanlarımızın sağlığını ve devamlılığını korumak ve gelecek nesillere sağlıklı ormanlar emanet edebilmek gayesiyle bu yıl ve önümüzdeki yıllarda da ormanlarımıza salmaya devam edeceğiz" ifadelerini kullandı.

Kaynak: http://www.ormansu.gov.tr/haber/orman-dostu-avc%C4%B1-b%C3%B6cekler-g%C3%B6rev-ba%C5%9F%C4%B1nda

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

Ömür törpüsü kömür Türkiye'yi boğuyor

İklim değişikliğin etkilerini her geçen gün daha çok hissettiğimiz şu günlerde, dünyadaki hava kirliliğini masaya yatıran The Guardian haberi[i] gündemimize bomba gibi düştü. Gazete, Dünya Sağlık Örgütü'nün (WHO) dünyanın kentlerindeki hava kalitesini güncel olarak gösteren veri tabanını kullanarak yaptığı bir analizi yayınladı.

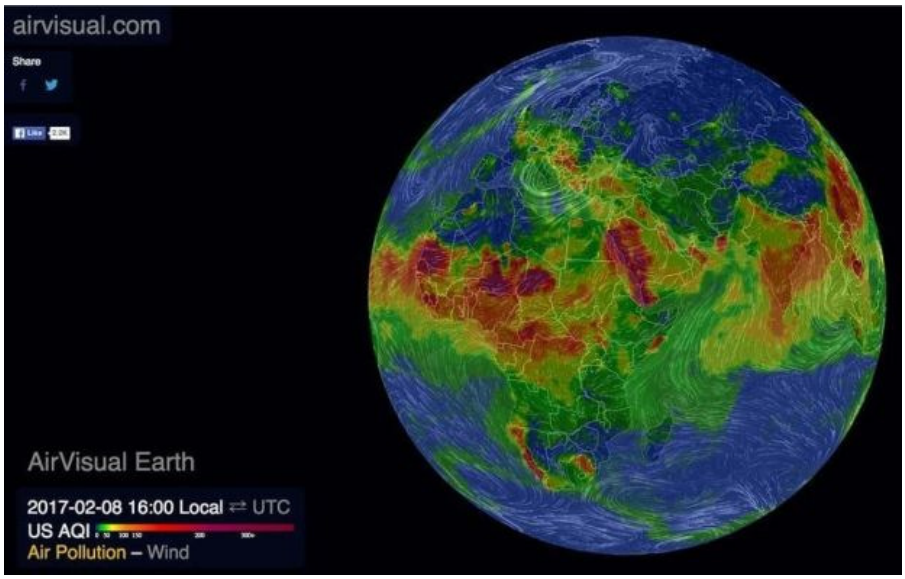

Kaynak: http://www.theguardian.com

Yıllık PM 2,5 verilerine dayanılarak yapılan bu çalışma, dünyanın havası en kirli ilk 10 şehrinin İran, Hindistan, Suudi Arabistan, Kamerun ve Çin'de bulunduğunu gösteriyordu.

Şekil 1: Dünyada havası en kirli olan ilk 10 kent

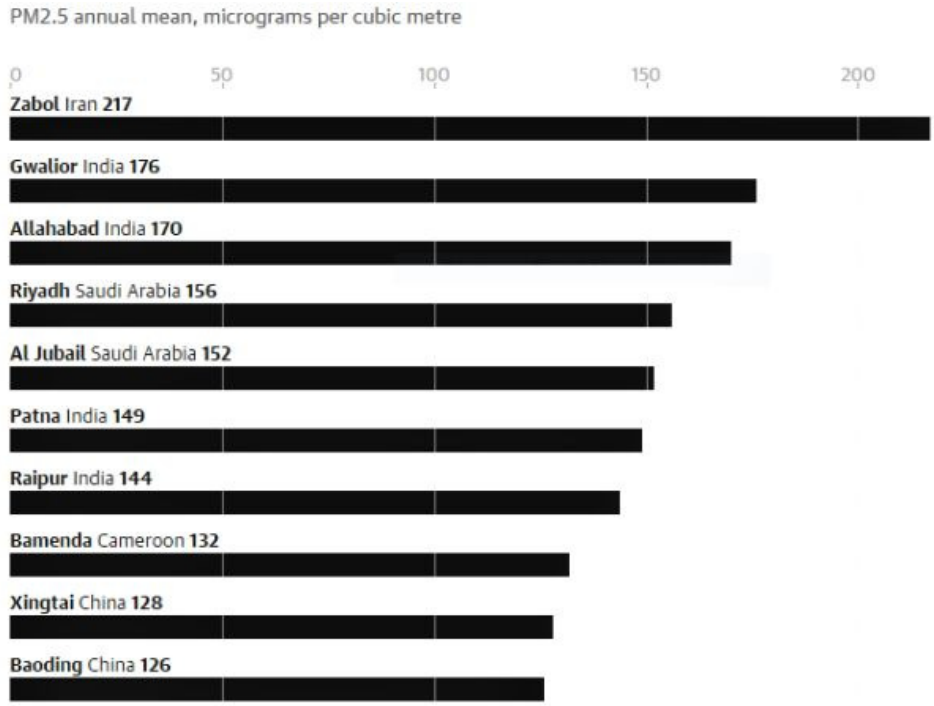

Kaynak: http://www.theguardian.com

Avrupa'ya bakıldığında ise hava kirliliğinin en yüksek olduğu ilk 10 şehir arasında Türkiye'den 8 ilin yer aldığı görülüyordu (Bkz. Şekil 2). Kıtanın en kirli ikinci şehri Batman'ı sırasıyla Hakkâri, Gaziantep, Siirt, Afyon, Karaman, Iğdır ve Isparta izliyordu. Dolayısıyla Türkiye'de gittikçe büyüyen hava kirliliği meselesini ele almak şart oldu.

Şekil 2: Türkiye ile birlikte Avrupa'nın havası en kirli olan ilk 10 kenti

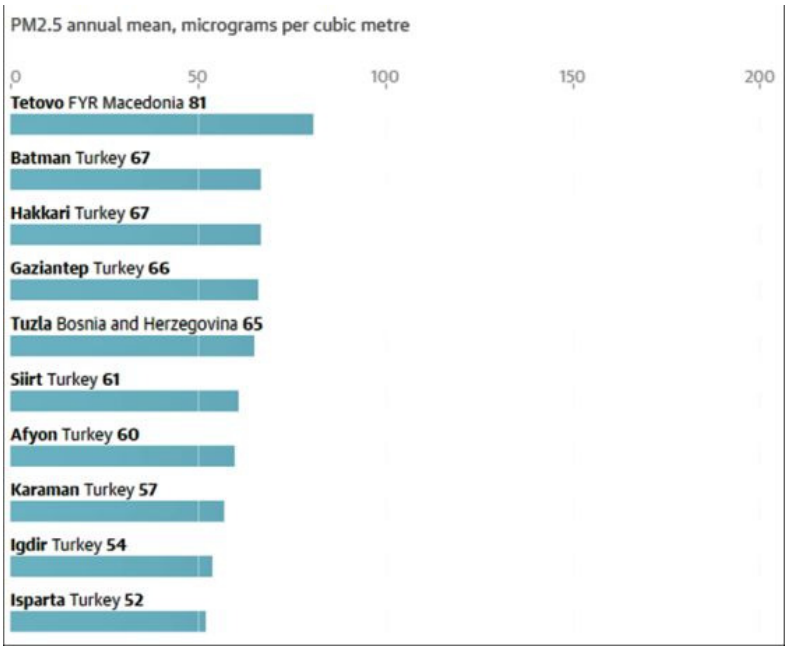

Kaynak: http://www.theguardian.com

Türkiye'de Hava Ne Kadar Kirli?

Temiz Hava Hakkı Platformu tarafından Türkiye'de hava kirliliği ölçümü yapılan tüm istasyonlardan alınan verilere dayanılarak yayınlanan "Türkiye'de Hava Kirliliği: Kara Rapor"[i] adlı çalışmada 81 il içinde sadece Çankırı'nın hava kalitesinin WHO sınır değerleri altında olduğu belirlenmişti. ÇMO'nun belirttiği son verilere göre ise Edirne'nin Keşan ilçesinde sülfür dioksit (SO_2) değeri 2015 yılında 112 kez, 2016 yılında ise 166 kere aşıldı. Keşan'daki bu kirlilik, geçtiğimiz Ekim ayında Musul'da IŞID saldırısı nedeniyle meydana gelen hava kirliliğinden çok daha fazlaydı. Düzce, Bolu, Edirne, İstanbul, Ankara, Iğdır, İzmir, Muş, Tokat, Denizli ve Samsun'da hava kirliliği sorunları giderek büyüyor. WHO verilerine göre İstanbul'da PM 2,5 yıllık ortalaması 33 µg/m^3 seviyesinde seyrediyor. Bu da havanın sağlımızı nasıl olumsuz etkilediğini gösteriyor. Örnek olarak en yakınımızdaki İstanbul Esenyurt'taki Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın yayınladığı hava kirliliği veri-

lerine bakalım[ii]. 2015'te Esenyurt'ta 282 gün boyunca kirlilik sınır değeri aşılırken, 57 gün ölçüm yapılmamış. 2016 yılında ise sınır değeri aşılan gün sayısı 206 gün olurken, 9 gün ölçüm yapılmamış (Bkz. Şekil 3)

Şekil 3: WHO sınır değeri ve ölçüm sonuçlarının 2016 yılı içinde dağılımı (İstanbul / Esenyurt)

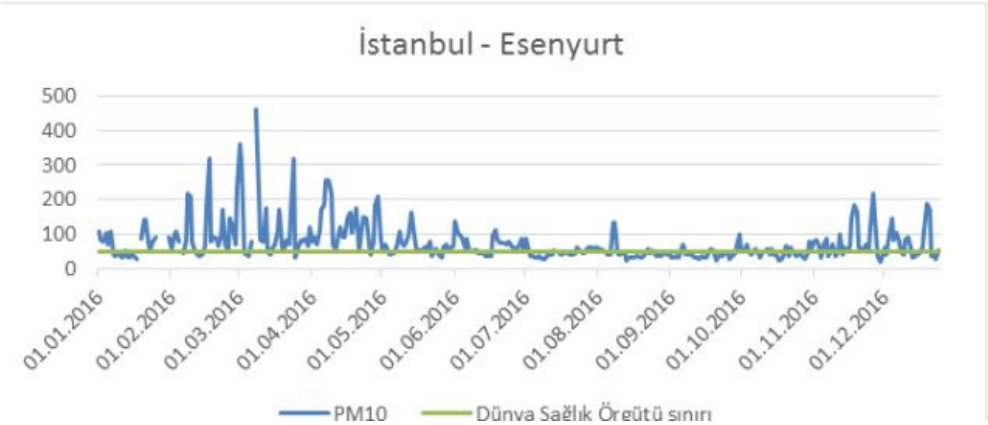

Kaynak: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

Türkiye'nin izin verilen hava kirliliği sınır değerleri yüksek

İşin kötüsü ÇMO, Türkiye'de belirlenen sınır değerlerin Avrupa Birliği ve WHO tarafından belirlenen sınır değerlerle uyumlu olmadığını belirtiyor (Bkz. Tablo 1). Tablonun da gösterdiği gibi Türkiye'nin sınır değerleri AB ve Dünya Sağlık Örgütü tarafından belirlenen sınır değerlerden yüksek. Türkiye ancak 2019'da yılında bu sınır değerlerin AB ile tam uyumlu olmasını hedefliyor.

Tablo 1: AB sınır değerleri ve Türkiye sınır değerleri karşılaştırması

	Sınır değerler (24 saatlik ort.)		Yıllık aşma sayısı (toplam gün)	
	AB	Türkiye	AB	Türkiye
SO_2 Kükürt dioksit	125 µg/m³	225 µg/m³	3 kez/yıl	3 kez/yıl
PM 10	50 µg/m³	80 µg/m³	35 kez/yıl	35 kez/yıl

Türkiye'de hava kirliliği doğru düzgün ölçülmüyor

Sorunlar bu kadarla da kalmıyor. ÇMO'nun da belirttiği gibi Türkiye'de hem kirlilik ölçümünde temel alınan veriler, hem de hava kalitesi izleme istasyonları yetersiz. Daha da kötüsü PM 2,5[i] gibi akciğer hastalıklarına neden olan bir kirleticiye dair mevzuatta herhangi bir kısıtlama bile yok. Her ilde en az bir istasyon bulunmasına rağmen bunların tümünde aynı kirletici parametreler ölçülmüyor. Mesela Düzce gibi kirliliğin en yoğun yaşadığı bir kentte bile sadece PM 10[ii] ve kükürt dioksit (SO_2) ölçümü yapılıyor. Oysa daha onlarca çeşit kirletici (karbon monoksit, PM 2,5, kurşun, kadminyum, ozon, arsenik vb.) var ve hiçbiri ölçülmüyor. Üstelik birçok istasyon trafikten ve şehir merkezinden uzak alanlarda kurulu olduğu için bunlarda gerçeği yansıtan ölçümler de yapılamıyor. Tüm bu nedenlerden dolayı Türkiye'de kirliliğin gerçek boyutları tam olarak bilinmiyor. Bilinen tek şey mevcut verilerin yansıttığından çok daha büyük bir kirliliğin var olduğu.

Kömür hepimizin sessiz katili

Hava kirliliğin bir numaralı sorumlusu ise kömür. Kömürlü termik santrallerden salınan kömür kaynaklı asit gazı, kurum ve kül emisyonları solunum yollarında ve kan dolaşımında meydana gelen mikroskobik parçacık kirliliğinin en başta gelen kaynağı. Kalp krizi, akciğer kanseri, astım ve diğer solunum yolu sorunlarına neden olan bu hava kirliliği halk sağlığını tehdit ediyor[iii]. Çevre ve Sağlık Birliği'nin (HEAL) 2015 tarihli raporunda[iv] kömürlü termik santrallerden kaynaklı hava kirliğinin Avrupa'da her yıl 2.876 kişinin ölümüne neden olduğu tespit edilmişti. Çevre Mühendisleri Odası (ÇMO) son raporunda da Türkiye'de sadece 2010 yılında kömürlü termik santrallerin yarattığı kirlilik nedeniyle hava kirliliğine maruz kalan kişilerin ömrünün yaklaşık 79 bin saati yani yaklaşık 10 yılı kısaldı deniliyordu[v]. Bu sonuçlar, 2010'da Türkiye'de kömürden kaynaklı ölümlerin, trafik kazalarında yaşanan can kayıplarının neredeyse 2 katı olduğunu gösteriyor[vi].

Kömür bir tek havayı kirletmiyor

İklim değişikliğinden en fazla etkilenen Akdeniz Havzası'nda yer alan ülkelerden biri olan Türkiye tüm bu gerçekliğe rağmen iklim değişikliğinin bir numaralı tetikleyicisi olan kömürden enerji üretimini 2002-2010 yılları arasında %70 artırdı. 2023 Kalkınma Hedefleri doğrultusunda linyit rezervlerinin %100'ünü kullanmak için tarım arazisi, turizm potansiyeli veya yaşam alanı olmasına bakılmaksızın ülkenin dört bir yanında toprağın altı üstüne getiriliyor. Kırk kadar kömürlü termik santraline 80 tane yenisi daha eklenmesi planlanıyor. Geçtiğimiz günlerde gündeme gelen Ankara'nın Nallıhan ilçesinde kurulması planlanan Çayırhan B Termik Santrali bunlardan sadece biri. Bu santral kurulursa sadece içinde bulunacağı yeri değil, tüm bölgeye ait tarım alanlarını ve Nallıhan Kuş Cenneti gibi önemli sulak alanları da kirletecek. Son yarım asır içinde Marmara denizi büyüklüğünde sulak alanını kaybetmiş bir ülke için tek bir enerji santralinin yok edeceği bir sulak alan bile çok önemlidir. Bu santrallerin sadece yakılan kömürden çıkan emisyonlarla havayı kirletmediği, kömür çıkarma ve termik santrallerin soğutulması süreçlerinde de muazzam bir su kirliliğine neden olduğu unutulmamalı.

Başka bir mesele ise kömür madenlerinde çalışan işçilerin ölümleriyle sonuçlanan iş cinayetleri. Geçen sene Kasım ayında Siirt'in Şirvan ilçesinde bulunan Madenköy'deki maden ocağında 16 işçi yaşamını yitirmişti. Göçüğün yaşandığı gün patlatılan dinamitlere bağlı olarak 80 cm'lik yarıkların oluştuğu, işçilerin yetkililere bildirmesine rağmen önlem alınmadığı için göçüğün olduğu ortaya çıktı. Tabi bu hiç de münferit bir kaza değildi. Türkiye'de 2003-2014 yılları arasında iş kazası ve meslek hastalığı sonucu ölen işçi sayısının 14587 olduğunu hatırlatalım. İşçi ölümlerinde dünyada üçüncü sırada yer alan Türkiye'de günde ortalama 4 işçi iş kazaları nedeniyle yaşamını yitirirken, 6 işçi de "iş göremez" hale geliyor[vii]. Başı kömürün çektiği madencilik, inşaattan sonra iş cinayetlerinin en fazla görüldüğü ikinci sektör.

Ne yapılmalı?

Herşeyden önce yeni kömürlü termik santralleri açmak yerine enerji verimliliğini ve tasarrufunu merkeze alan enerji politikaları geliştirilmeli. Ancak ve ancak enerji verimliliği ve tasarrufu sağlandıktan sonra ekolojik adaletsizliğe neden olmaması şartıyla güneş ve rüzgâr gibi yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelik yatırımlara izin verilmeli. Halkın yetkililere bu yönde baskı yapması değişimi hızlandırabilir. Zira Greenpeace'in 2011 yılında yaptırdığı kamuoyu araştırma sonuçlarına göre, Türkiye'de halkının %84,2'si enerji ihtiyacını karşılamak için yenilenebilir enerjilere yönelmek gerektiğini düşünüyor[viii].

İkinci olarak, ülkenin 81 ildeki her bir hava kalitesi izleme istasyonunun sadece bir iki tane belirlenmiş hava kirleticisini değil, karbon monoksit, PM 2,5, kurşun, kadminyum, ozon, arsenik gibi çoğu kentte hiç ölçülmeyen kirleticileri de ölçer hale getirilmesi gerek. Bunun için kirlilik parametrelerinin çeşitliliği ve sayısı artırılmalı, gereken ölçüm cihazları geliştirilmeli. Bunun yanı sıra mevcut istasyonların hava kirliliğinin en yoğun yaşandığı kent ve sanayi merkezlerinde kurulup kurulmadıklarının tespit edilerek gerekli değişikliklerin yapılması şart.

Başka bir önemli husus ise Türkiye'nin izin verilen hava kirliliği sınır değerlerini tekrar gözden geçirip, dünya standartlarına (AB ve WHO) uygun hale getirmesi gerekliliği. Dünyadaki sınır değerlerin üzerinde belirlenmiş değerler, hava kirliliğinin gerçek boyutlarını görmemizi engelliyor. Yanlış saptamalar ise durumun daha da vahim hale gelmesine neden oluyor.

Bir başka yapılması gereken ise her il için temiz hava eylem planı oluşturmak. Aslında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı mevzuatında göre 2014-2019 yılları için yapılması gereken bu plan Düzce gibi kirliliğin en yoğun yaşandığı kentlerde bile yapılmıyor. Bu planlarda hem kirliliğin düzeyi, kirletici parametreler, kirlilik noktaları, kaynağı gibi temel veriler yer almalı, hem de kirliliğin azaltılmasına yönelik çalışmalar belirlenmeli.

İşin kent planlama boyutu da önemli. Zira Türkiye'de çoğu kentte coğrafi konumdan ve yanlış kentleşmeden dolayı kirli havanın dağılamaması sorunu var. Bu nedenle, kentin boş alanlarının imara açılması durdurulmalı ve hava koridorlarına engel olacak binaların yapımı engellenmeli. Ayrıca yerleşim alanları ile sanayi bölgeleri arasında tampon yeşil kuşak oluşturulmalı. Kent planlamasında hâkim rüzgâr yönü ile komşu şehirlerden gelebilecek kirleticilerin taşınması ihtimali de hesaba katılmalı.

Son olarak da kentlerdeki hava kirliliğinin önemli kaynaklarından biri olan ulaşımınla ilgili önemli değişiklikler yapılmalı. Özel araç trafiğini pompalayacak köprü, otoban, duble yol ve tünel gibi projeler yerine toplu taşımayı cazip kılacak düzenlemelerin hayata geçirilmesi gerek. Özellikle büyük kentlerde şehir merkezlerine özel araç girişinin kısıtlanması için düzenlemelerin yapılması gerek.

Son Notlar:

[1] The Guardian (2017). Pant by numbers: the cities with the most dangerous air - listed. https://www.theguardian.com/cities/datablog/2017/feb/13/most-polluted-cities-world-listed-region?utm_source=dlvr.it&utm_medium=twitter

[1] Temiz Hava Hakkı Platformu (2016). Türkiye'de hava kirliliği: Kara rapor. http://enerjimasasi.org/reportUpload/201608021208206137.pdf

[1] Hava kalitesi hakkındaki bilgiler bakanlık tarafından yayınlanan http://www.havakalitesi.gov.tr adresinden alınmıştır.

[1] Havada bulunan 2,5 mikrogramdan daha küçük olan parçacık maddelere verilen isim. Partikül maddeler (PM 10 ve PM 2,5) civa, kurşun, kadmiyum gibi ağır metaller ile kanserojen kimyasalları bünyelerinde bulunduruyor ve sağlık üzerinde önemli tehdit oluşturuyor. Bu zehirli ve kanser yapıcı kimyasallar, nemle birleşerek aside dönüşüyor. Kurum, uçucu kül, benzin ve dizel araç egzoz partikülleri benzo(a)pyrene gibi kanser yapıcı maddeler içerdiğinden bunların uzun süre solunması kansere sebep oluyor.

[1] Havada bulunan 10 mikrogramdan daha küçük olan parçacık maddelere verilen isim.

[1] GreenPeace (2014). Sessiz katil: Türkiye neden kömürlü termik santrallerden vazgeçip yeşil enerjiye geçmeli? http://www.greenpeace.org/turkey/Global/turkey/image/2014/05/Sessiz%20Katil%20Raporu.pdf

[1] Sağlık ve Çevre Birliği (2015). Türkiye'de kömürlü termik santraller bizi nasıl hasta ediyor? Ödenmeyen sağlık faturası. http://env-health.org/IMG/pdf/03072015_heal_odenmeyensaglikfaturasi_tr_2015_final.pdf

[1] Çevre Mühendisleri Odası (2016). Hava kirliliği raporu 2016. http://www.cmo.org.tr/resimler/ekler/21fa9c274e6d844_ek.pdf?tipi=68&turu=X&sube=0

[1] Türkiye İstatistik Kurumu TÜİK (2011) ve Avrupa Çevre Ajansı (2011).

[1] T24 (2012). Türkiye iş kazalarında Avrupa birincisi oldu, yılda bin 100 işçi ölüyor! http://t24.com.tr/haber/turkiye-is-kazalarinda-avrupa-birincisi-oldu-yilda-bin-100-isci-oluyor,213934

[1] GreenPeace (2014). Sessiz katil: Türkiye neden kömürlü termik santrallerden vazgeçip yeşil enerjiye geçmeli? (sayfa 55). http://www.greenpeace.org/turkey/Global/turkey/image/2014/05/Sessiz%20Katil%20Raporu.pdf

Kaynak: https://yesilgazete.org/blog/2017/02/18/omur-torpusu-komur-turkiyeyi-boguyor/

Hava Kirliliği Raporu Yayınlandı

Hava kirliliği tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de önemli çevre sorunlarından biri olarak varlığını sürdürmekte. Temiz Hava Hakkı Platformu tarafından yayınlanan Türkiye'de Hava Kirliliği Raporu yayımlandı.

Rapora erişim: http://enerjimasasi.org/reportUpload/201608021208206137.pdf

İklim Değişikliği, Avrupa'daki Ekosistemler, İnsan Sağlığı ve Ekonomi İçin Giderek Daha Ciddî Riskler Yaratıyor

Avrupa Çevre Ajansı'nın bugün yayınladığı rapora göre, Avrupa'nın bölgeleri yükselen deniz seviyeleri ve iklim değişikliğinden kaynaklanan daha sık ve daha şiddetli ısı dalgaları, sel, kuraklık ve fırtınalar gibi aşırı hava koşullarıyla karşı karşıya bulunuyor. Rapor, iklim değişikliği ve Avrupa'daki etkileri hakkındaki son trendleri ve projeksiyonları değerlendirip bu etkileri azaltmak için daha iyi ve daha esnek adaptasyon stratejileri, politikaları ve önlemlerin alınması gerektiğini vurguluyor.

"İklim değişikliği, gelecek on yıllarda da devam edecek. Gelecekteki iklim değişikliğinin ölçeğini ve etkilerini iki etken belirleyecek. İlki, sera gazı emisyonlarını azaltmaya yönelik küresel anlaşmaları ne derecede uygulacağımız. İkincisi ise, mevcut ve öngörülen iklim aşırılıklarından kaynaklanan riskleri en aza indirmeye yönelik en doğru ve etkin adaptasyon stratejilerini ve politikalarını belirleyip uygulamamız."

AÇA İcra Direktörü Hans Bruyninckx

Avrupa'da iklim değişikliği, etkileri ve kırılganlık 2016 raporuna göre, gözlemlenen iklim değişiklikleri, ekosistemler, ekonomi ve Avrupa'daki insan sağlığı ve refahı üzerinde şimdiden geniş etkilere neden oluyor. Küresel ve Avrupa bazında sıcaklıklarda, deniz seviyelerinde ve Arktik'te azalan deniz buz kütlelerinde art

arda yeni rekorlar kırılıyor. Yağış düzenindeki değişim, genel olarak Avrupa'nın bol yağışlı bölgelerini daha daha yağışlı ve kurak bölgelerini daha da kurak hale getiriyor. Buzul hacmi ve kar örtüsü azalıyor. Aynı zamanda, ısı dalgaları, yoğun yağış ve kuraklık gibi iklim bağlantılı aşırılıklar, sıklık ve yoğunluk bakımından pek çok bölgede artıyor. Son yıllarda giderek geliştirilmiş iklim projeksiyonları, birçok Avrupa bölgesinde iklim ile ilgili uç değerlerin artacağına dair yeni kanıtlar sunuyor.

AÇA İcra Direktörü Hans Bruyninckx şu açıklamayı yaptı: "İklim değişikliği, gelecek on yıllarda da devam edecek. Gelecekteki iklim değişikliğinin ölçeğini ve etkilerini iki etken belirleyecek. İlki, sera gazı emisyonlarını azaltmaya yönelik küresel anlaşmaları ne derecede uygulacağımız. İkincisi ise, mevcut ve öngörülen iklim aşırılıklarından kaynaklanan riskleri en aza indirmeye yönelik en doğru ve etkin adaptasyon stratejilerini ve politikalarını belirleyip uygulayacağımız."

İklim değişikliğinde sıcak noktalar

Bütün Avrupa bölgelerinin iklim değişikliğinden etkilenebilirliği bulunuyor, bununla birlikte bazı bölgeler diğerlerinden daha olumsuz etkilenecek. En çok olumsuz etkilenme Güney ve Güneydoğu Avrupa'da olacağından, bu bölgelerin iklim değişikliği sıcak noktaları olmaları öngörülüyor. Halihazırda bu bölgelerde aşırı sıcaklıklarda büyük artışlara ek olarak, akarsu akışlarında düşüşler görülüyor. Bu eğilimler daha şiddetli kuraklık, daha düşük ürün verimi, biyoçeşitlilik kaybı ve orman yangınları riskini arttırıyor. Daha sıklaşan ısı dalgaları ve iklime duyarlı bulaşıcı hastalıkların dağılımındaki değişikliklerin, insan sağlığı ve refahını etkileyen riskleri arttırması bekleniyor.

Yükselen deniz seviyesinden kaynaklanan taşkın riskindeki artış ve fırtına kaynaklı deniz suyu taşkın riskindeki olası bir artış nedeniyle, Avrupa'nın batı kesimlerindeki kıyı alanları ve taşkın alanları da sıcak noktalar olarak görülüyor. Okyanusların asitleşmesi, ısınma ve oksijeni tüketmiş ölü bölgelerin genişlemesi sonucunda, iklim değişikliği deniz ekosistemlerinde de büyük değişimlere neden oluyor.

Hava ve deniz sıcaklıklarının ortalamanın üzerinde bir hızla artması ve sonuç olarak kara buzullarının ve deniz buzlarının erimesi nedeniyle, Arktik bölgesindeki ekosistemler ve insan faaliyetleri de büyük oranda etkilenecek.

Kuzey Avrupa'da bazı bölgelerde tarım koşullarının iyileşmesi gibi bazı olumlu etkiler görülebilecek olsa da, çoğu bölge ve sektör olumsuz etkilenecek.

Ekosistemler, insan sağlığı ve ekonomi

Avrupa’da ekosistemler ve korunan alanlar, iklim değişikliği ve arazi kullanımı değişikliği gibi diğer stres etkenlerinin baskısı altında bulunuyor. Rapor, iklim değişikliğinin etkilerinin kara ve denizlerde biyoçeşitlilik için bir tehdit olduğunu vurguluyor. Birçok hayvan ve bitki türü yaşam döngülerinde değişim yaşıyor, ve kuzeye ve daha yüksek rakımlara doğru göç ediyor. Buna karşın, bazı istilacı türler yeni alanlarda yerleşiyor ya da alanlarını genişletiyorlar. Ticari açıdan önemli balık stokları da dahil olmak üzere, deniz canlı türleri de kuzeye doğru göç ediyor. Bu değişiklikler çeşitli ekosistem hizmetlerini ve tarım, ormancılık ve balıkçılık gibi ekonomik sektörleri etkiliyor.

İklim değişikliğinin başlıca sağlık etkileri; aşırı hava olaylarına, iklime duyarlı hastalık dağılımındaki değişikliklere ve çevresel ve sosyal koşullardaki değişikliklere dayanıyor. Nehir ve kıyı taşkınları, son on yılda Avrupa'da milyonlarca insanı etkiledi. Sağlık üzerindeki etkileri yaralanma, enfeksiyon, kimyasal tehlikelere maruz kalma ve zihinsel sağlık sonuçlarını içeriyor. Daha sıklaşan ve yoğunlaşan ısı dalgaları Avrupa'da on binlerce erken ölüme yol açıyor. Uygun adaptasyon önlemleri alınmadığı sürece, bu eğilimin artması ve yoğunlaşması bekleniyor. Kene türleri, Asya kaplan sivrisineği ve diğer hastalık taşıyıcılarının yayılmaları; Lyme hastalığı, kene kaynaklı ensefalit, Batı Nil ateşi, dang, chikungunya ve leishmaniasis riskini arttırıyor.

İklim değişikliğinin ekonomik maliyetleri çok yüksek olabilir. AÇA üye ülkelerindeki iklim bağlantılı aşırı hava olayları, 1980'den bu yana 400 milyar avrodan fazla ekonomik kayba neden oldu. Avrupa'daki iklim değişikliğinin gelecekteki maliyetlerine ilişkin mevcut tahminler sadece bazı sektörleri ele alıyor ve oldukça yüksek derecede belirsizlik içeriyor. Yine de, iklim değişikliği kaynaklı en yüksek hasar maliyetinin Akdeniz

bölgesinde olması öngörülüyor. Ticaret etkileri, altyapı, jeopolitik ve güvenlik riskleri ve göç gibi faktörler nedeniyle, Avrupa kendi sınırları dışında meydana gelen iklim değişikliği etkilerinden de etkileniyor.

Adaptasyon ve bilgi birikiminin genişletilmesi

İlerleme kaydetmiş olmasına rağmen, iklim değişikliğine adaptasyonun diğer politikalarla uyumlaştırılması daha da geliştirilebilir. Diğer olası eylemlerin arasında, farklı politika alanları ve yönetişim seviyeleri (AB, ulus ötesi, ulusal ve yerel) arasındaki politik tutarlılığın geliştirilmesi, daha esnek uyarlanabilir yönetim yaklaşımları, ve teknolojik çözümlerle ekosistem temelli yaklaşımlar ve "yumuşak" önlemlerin üçlü kombinasyonu sıralanabilir.

Avrupa'da iklim ve adaptasyon hizmetleri gelişiyor ve daha fazla kullanılıyor. Bununla birlikte, farklı ölçeklerde etkilenebilirlik ve risk analizleri, adaptasyon eylemlerinin izleme, raporlama ve değerlendirmeleri, maliyet ve fayda analizleri, farklı politikalarla karşılıklı etkileşim, dengeler ve sinerjiler gibi, çeşitli alanlarda bilgi birikiminin genişletilmesi yararlı olacaktır.

Arka plan

Rapor, geçmiş ve öngörülen iklim değişikliğinin ve ekosistemler ve toplum üzerindeki etkilerinin gösterge temelli bir değerlendirmesidir. Aynı zamanda toplumun bu etkilere karşı etkilenebilirliğini, adaptasyon politikalarının geliştirilmesini ve temel alınan bilgiyi ele alıyor.

Rapor, AÇA tarafından, Avrupa Komisyonu Ortak Araştırma Merkezi (JRC), Avrupa Hastalık Önleme ve Kontrol Merkezi (ECDC), Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölge Ofisi (WHO Europe) ve üç Avrupa Konu Merkezi (ETC-CCA, ETC-BD, ETC-ICM) ile işbirliği içerisinde hazırlandı. Bu, her dört yılda bir yayınlanan 'İklim değişikliği, Avrupa'daki etkileri ve kırılganlık' raporunun dördüncüsüdür. Bu basım, 2013 AB Adaptasyon Stratejisi'nin uygulanması ve 2018 yılında yapılması öngörülen gözden geçirme sürecini ile ulusal ve uluslarüstü adaptasyon stratejileri ve planlarının geliştirilmesini desteklemeyi amaçlıyor.

Kaynak: http://www.eea.europa.eu/tr/highlights/iklim-degisikligi-avrupadaki-ekosistemler-insan

Türkiye dahil 110 ülke kuraklık tehdidi altında

Bakan Eroğlu, 110 ülkeden 1,5 milyar kişinin çölleşme ve kuraklık tehdidi altında olduğunu, Türkiye'yi bu risklere karşı korumak için kapsamlı eylem planları hazırladıklarını söyledi.

Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi (UNCCD) 12. Taraflar Konferansı (COP 12) Dönem Başkanı ve Orman ve Su İşleri Bakanı Veysel Eroğlu, çölleşme, arazi tahribatı ve kuraklığın sadece çevresel bir problem olmadığını, ekonomiyi, güvenliği ve kalkınmayı da olumsuz yönde etkilediğini belirterek, "Yerkürede 4 milyar hektardan fazla alanı ve 110'dan fazla ülkede yaklaşık 1,5 milyar kişiyi tehdit eden arazi bozulumu, çölleşme ve kuraklık bütün ekosistemleri etkiliyor" dedi.

Çölleşme ve kuraklığın Türkiye'nin de gerçeği olduğunu söyleyen Eroğlu, "Bu gerçeği temel alan ve bütün sektörleri içeren etkin bir mücadele için eylem planı ve projelerimizi hayata geçiriyoruz. Küresel ısınma, iklim

değişikliği ve çölleşmenin etkilerinin en aza indirilmesinde orman varlığının artırılması, bozuk orman alanlarının iyileştirilmesi, toprağın korunması ve erozyonla mücadele edilmesi alınacak en önemli tedbirler arasında" diye konuştu.

Hedef orman varlığını yüzde 30'a çıkarmak

Türkiye'nin orman varlığına ilişkin değerlendirmelerde bulunan Eroğlu, "Son 14 yılda 3,7 milyar fidanı toprakla buluşturduk. Bu çalışmalar neticesinde Türkiye'nin orman alanı 1,5 milyon hektar arttı. 2023 yılına kadar orman alanımızı yüzde 28'den yüzde 30'a çıkartmayı ve dünyamızdaki her insan için bir adet olmak üzere 7 milyar fidanı toprakla buluşturmayı hedefliyoruz. 1970'li yıllarda erozyonla taşınan toprak miktarı 500 milyon tonken, son yıllarda yaptığımız başarılı çalışmalar sonucu bu rakamı 168 milyon tona indirdik. 2023 yılında ise erozyonla taşınan toprak miktarını 130 milyon tona düşürmeyi planlıyoruz."

Ülke genelinde çölleşme ve erozyonla daha etkin mücadele edilebilmek için kapsamlı eylem planları hazırladıklarını ifade eden Eroğlu, "Su kaynaklarının korunması ve sürdürülebilir yönetimiyle ilgili 'Ulusal Havza Yönetim Stratejisi'ni hazırladık. Ayrıca Çölleşme ile Mücadele Ulusal Stratejisi (2013-2023) ve Ulusal Eylem Planı hazırlandı. Bu çalışmaları daha da ileri götürmek gayesi ile Bakanlığımızın koordinatörlüğünde ilgili kurum ve kuruluşlar ile birlikte 2013-2017 yıllarını kapsayan Erozyonla Mücadele Eylem Planı, Baraj Havzaları Yeşil Kuşak Ağaçlandırma Eylem Planı, Yukarı Havza Sel Kontrolü Eylem Planı ve Maden Sahaları Rehabilitasyon Eylem Planlarını hazırlayarak uygulamaya koyduk" dedi.

Kaynak: http://www.dunya.com/surdurulebilir-dunya/turkiye-dahil-110-ulke-kuraklik-tehdidi-altinda-haberi-347021?ref=page_infinite

ENERJİ

RES'lere çevre sınırlaması getirildi

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın aldığı Doğal Sit Alanlarında Rüzgar Enerjisi Santralleri İlke Kararı'na göre, Kesin korunacak hassas alanlarda, RES projelerine izin verilmeyecek, ancak mevcut tesisler izin süresince faaliyetlerine devam edebilecekler. Yine, bu tesislerde yeni türbin eklenerek veya alan değiştirilerek kapasite artışına gidilemeyecek.

Türbin kapasitesinin artırılabilmesi, izin süresinin uzatılabilmesi veya koruma amaçlı imar planı onayı yapılmış fakat statü değişikliği nedeni ile bu alanlarda kalan yatırımların devam edebilmesi için bilimsel rapor hazırlanması gerekecek. Alanı gösterir uydu görüntüleri, harita, koordinat, görsel veriler ve mevcut koruma statüleri gibi alanın genel özellikleri, alanın floristik özellikleri, memeli ve kuşlar açısından alanın faunistik özellikleri, alanın jeolojik, hidrojeolojik özellikleri, alana olası etkilerin değerlendirildiği kanaat ve önerileri içeren bilimsel raporun Bölge Komisyonu tarafından uygun bulunması halinde bu gerçekleşebilecek.

Rapor en az doktora düzeyinde; bitki sistematiği uzmanı, mamalog, ornitolog, ekolog ile jeolog veya hidrojeologdan oluşan en az 5 kişilik uzman ekip tarafından hazırlanacak ve en az bir arazi çalışması yapıldığı tutanak ve görsellerle belgelendirilecek. Alanın özelliğine göre gerek görülmesi halinde, Orman ve Su İşleri Bakanlığı ile Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının Kurum görüşleri alınacak.

Nitelikli Doğal Koruma Alanları ile Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanlarında mevcut tesislerin faaliyetleri devam edebilecek, koruma amaçlı imar planı onaylanmış projeler devam edebilecek. Yeni tesis taleplerinde ise rüzgâr türbinleri kesin korunacak hassas alanlara ve kuş göç yollarına en az 300 metre mesafede olacak. Ayrıca kuş göç yollarında rüzgâr türbinlerine otomatik durdurucu radar sistemleri kurulacak. Koşullarıyla tescile esas ekolojik temelli bilimsel araştırma raporları, alana ilişkin alınmış komisyon kararları ve ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının görüşleri göz önüne alınarak Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonlarınca değerlendirilebilecek.

Kaynak: https://yesilgazete.org/blog/2017/01/27/reslere-cevre-sinirlamasi-getirildi/

Nallıhan Kuş Cenneti'ne Kömür Santrali!

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Ankara'nın doğası ile ünlü Nallıhan ilçesinde termik santral yapılmasına dair imar plan değişikliğini onayladı. Türkiye'deki 70 kuş cennetinden biri olan 200'ü aşkın kuş türünün varlığı tespit edilen Nallıhan Kuş Cenneti, Ankara'lıların haftasonları şehrin stresinden ve gürültüsünden korunmak, doğa ile baş başa kalmak için tercih ettiği doğal miraslarımızdan biri. Eğer ilgili termik santral projesi bölgeye yapılırsa, önemli tahribatlara sebep olacak.

Kamuoyunu konu hakkında bilgilendirmek amacıyla 350 Ankara tarafından hazırlanan bilgi notunu paylaşıyoruz:

Çayırhan-B termik santrali için Çevre ve Şehircilik Bakanlığı İl Müdürlüğü plan değişikliğini ilan etti. Bu ilana göre Nallıhan'ın Uluköy mahallesinde 720 MW elektrik üretim kapasitesine sahip termik santrali projesi yapılmak isteniyor. Santral Nallıhan Kuş cennetine komşu gelecek.

Plan değişikliği geçerse yapılacak projeye göre yılda 3 Milyon 850 bin ton kömür yakılacak. Bundan 1 milyon tondan fazla uçucu ve yatak külü oluşacak. Yatak külü biriktiği alandan rüzgar yoluyla etrafa dağılırken uçucu kül bacalar yoluyla kilometrelerce öteye yayılacak.

Baca yüksekliğinin 150 metre olacağı belirtilen ÇED raporunda uçucu külün 7,5 km mesafeyi etkileyeceğini söylemekte Bu durumda 5,9 km ötedeki Kuş Cennetine, 110 metre mesafedeki Uluköy'e, 1 km mesafedeki Karaköy'e, 3 km mesafede Davutoğlu köyüne ve benzer şekilde bölgedeki bir dizi köyü etkileyecek. Külün 276 bin dekar tarım arazisine etki etmesi bekleniyor. Kocaçay'ın yakından olan santralin küllerinin çayı etkilemesi, pirinç tarlalarına karışması ve akarak kuş cennetine kadar iletilmesi bekleniyor.

Proje sadece kül ve kül ile beraber bir dizi tehlikeli maddeyi çevreye şaşmayacak, aynı zamanda iklim de değiştirecek. Yaptığımız hesaplara göre yılda 4 milyon ton karbondioksitin atmosfere karışarak iklim değişikliğini hızlandırması bekleniyor. Karbondioksit dışında kömürün çıkartılması ve yakılması sırasında da metan da atmosfere yayılacak.

Kaynak: https://yesilgazete.org/blog/2017/02/02/nallihan-kus-cennetine-komur-santrali/

TARIM VE GIDA

'Tarımsal Üretim Hızla Seraya Kayıyor'

Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) Genel Başkanı Şemsi Bayraktar, tarımsal üretimin hızla seraya kaydığını, üretimde seranın payının arttığını bildirerek, "pazarlara yakınlık, zengin jeotermal enerji potansiyeli ve uygun iklim koşulları nedeniyle seracılık için biçilmiş kaftan olan Türkiye'de, muzun dörtte üçü, salatalığın beşte üçü, sivri biber, çilek, sofralık domates ve kabağın beşte ikisi, patlıcanın üçte biri serada üretiliyor" dedi.

Bayraktar, yaptığı açıklamada, yıl boyu üretime imkan tanıyan seracılığın birim alanda daha fazla ürün alınmasını sağladığını, tabii afetlere karşı ürünü daha fazla koruduğunu, dört mevsim istihdam yarattığını, sera imalatında olduğu gibi diğer sektörlerde katma değer elde edilmesine yol açtığını belirtti.

Seracılık 1940'da başladı, esas gelişim 1960'dan sonra

Türkiye'de 1940'lı yıllarda Antalya'da kurulan tesislerle seracılığın başladığını, 1960'lı yıllardan itibaren plastiğin örtü malzemesi olarak kullanılmaya başlamasıyla hızı bir gelişim dönemine girildiği bilgisini veren Bayraktar, şunları kaydetti:

Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) Genel Başkanı Şemsi Bayraktar

"Sera alanları 1960'da 10 bin dekardı, günümüzde 664 bin dekara çıktı. Dünyada seracılıkta ilk dört içinde yer alıyoruz, Avrupa'da İspanya ile yarışıyoruz. Pazarlara yakınlık, zengin jeotermal enerji potansiyeli ve uygun iklim koşulları nedeniyle seracılık için biçilmiş kaftan olan Türkiye'de, muzun dörtte üçü, salatalığın beşte üçü, sivri biber, çilek, sofralık domates ve kabağın beşte ikisi, patlıcanın üçte biri serada üretiliyor.

Sera alanlarının büyüklüğü, Bahreyn ve Singapur devletlerinin yüzölçümüne yaklaştı, AB üyesi Malta'nın iki katını geçti. 6 milyon 352 bin ton sebze, 368 bin ton meyve, 1 milyar 193 milyon adet süs bitkisi seralarda yetiştiriliyor. Özellikle sebze üretiminde seracılık büyük önem kazanmış durumda. Seradaki sebze üretimi Fransa'nın toplam sebze üretimini 1,15 milyon ton aştı. Türkiye'nin, serada ürettiği sebze miktarı, Almanya'nın, Romanya'nın, Tunus'un, Arjantin'in toplam sebze üretiminin iki katına yaklaşıyor, Yunanistan, İngiltere'nin, Portekiz'in toplam sebze üretiminin iki katını geçiyor, Belçika'nın, Kanada'nın, Şili'nin üç katına ulaşıyor.

Sadece serada Türkiye 6,35 milyon ton sebze üretirken, sera tarla bahçe toplamı olarak sebze üretimi Fransa'da 5,2, Almanya ve Romanya'da 3,8, Tunus'ta 3,5, Arjantin'de 3,4, Yunanistan'da 3, İngiltere'de 2,8, Portekiz'de 2,7, Kanada'da 2,3, Belçika ve Şili'de 2,2, Avustralya'da 1,6 milyon tonu buluyor."

Toplam sebze üretiminin yüzde 21,1'inin, meyve üretiminin yüzde 1,95'inin seralarda yetiştirildiğini belirten Bayraktar, "plastik seraların alanı toplam sera alanlarının yüzde 46,7'si oluşturuyor. Sera alanlarının yüzde 24,3'si alçak tünel, yüzde 16,9'u yüksek tünel, yüzde 13,1'i cam seralardan meydana geliyor. En fazla sera Antalya'da bulunuyor. Bu ili Mersin ve Adana izliyor" dedi.

Sera üretimi 2010-2015 dönenimde yaklaşık 1 milyon ton arttı

Sera alanlarının yüzde 95'inin sebzelere, yüzde 4'ünün meyvelere, yüzde 1'inin ise kesme çiçek ve iç mekan bitkilerine ayrıldığına dikkati çeken Bayraktar, şu bilgileri verdi:

"2010-2015 döneminde seralarda sebze ve meyve üretimi yüzde 18,8, yaklaşık 1 milyon ton artışla 5 milyon 750 bin tondan 6 milyon 720 bin tona çıktı. Seralarda domatesin, hıyar, karpuz, biber, patlıcan, kavun, kabak, marul, taze fasulye, taze soğan, ıspanak, semizotu, roka, maydanoz, tere, lahana, börülce, pırasa, pepino, dereotu, kırmızı turp, bezelye, nane, taze sarımsak, enginar, brokoli ve bamyanın yanı sıra muz, çilek, üzüm, kayısı, şeftali (nektarin) yetiştiriliyor.

Muz ve salatalıkta sera üretimi, bahçe üretimini geride bıraktı. Üretimin muzda yüzde 74'ü, salatalıkta yüzde 59,3'ü, sivri biberde yüzde 41,9'u, çilekte yüzde 42,2'si, sofralık domateste yüzde 41,6'ü, kabakta yüzde 38,7'si, patlıcanda yüzde 31,1'i seradan sağlanıyor."

Daha verimli ve kaliteli bir üretim sağlanabilmesi için mevcut seraların modern seralara dönüştürülmesi gerektiğini belirten Bayraktar, küçük işletmelerin yaygınlığı ve sermaye yetersizliği nedeniyle üreticinin serasına yeterli yatırımı yapamadığını, modern teknolojilerin kullanımının da buna bağlı olarak sınırlı kaldığını bildirdi.

"Sera modernizasyonu desteği önemli bir destek, devam ettirilmeli"

Bu yıl uygulamaya konan Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerince, mevcut sera işletmelerinin teknik altyapısının iyileştirilmesi amacıyla seraların modernizasyonu için 100 bin liraya kadar, yatırım dönemi için sıfır faizli, işletme dönemi için ise yüzde 50 faiz indirimli kredi kullandırılmasının önemli bir destek olduğunu, bunun devam etmesi gerektiğini vurgulayan Bayraktar, şunları kaydetti:

"Elektrik fiyatları seralarda maliyetleri çok fazla etkiliyor. Bundan dolayı seraların ticarethane elektrik enerjisi aboneliğinden tarımsal sulama aboneliğine geçirilmesi önemli bir karardır. Elektrik fiyatları ne kadar düşük olursa o kadar üretim maliyetlerini azaltır.

İşletme küçüklüğü, pazarlama sorunları, tarımsal girdilerde dışa bağımlılık ve girdi maliyetleri nedeniyle üretim maliyetlerinin yüksekliği seraların temel sorunlarıdır. Kırsal kalkınma programı IPARD kapsamında verilen seracılık hibelerinden 42 il yararlanıyor; büyük sera alanlarına sahip bazı illerimiz bu kapsamda yer almıyor. Seracılığa çok uygun olan Antalya, Adana ve Muğla gibi illerimizin IPARD kapsamına alınması gerekiyor.

Sadece kuyu suyu kullanan seralara da su kullanım kolaylıkları getirilmesi, ruhsatlandırma için ek süre verilmelidir."

Kaynak: https://yesilgazete.org/blog/2016/12/26/turkiye-ziraat-odalari-birligi-baskani-tarimsal-uretim-hizla-seraya-kayiyor/

Bakanlık açıkladı! Gıda etiketinde yeni dönem

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığından yapılan açıklamaya göre, gıda etiketlerindeki bilgilendirmenin doğru, açık ve tüketici için kolay anlaşılır olması sağlanacak denildi. Ayrıca, bilgilendirmelerde gıdanın hastalıkları önleme, tedavi etme veya iyileştirme özelliğine sahip olduğuna dair ifadelerin yer almayacağını bildirdi.

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığından yapılan açıklamanın devamında, şu ifadeler yer aldı:

Tüketicilerin temel bilgi kaynağı gıda etiketleri ile ilgili düzenleme olan Etiketleme Yönetmeliği, "Gıda Etiketleme ve Tüketicileri Bilgilendirme Yönetmeliği" ve "Beslenme ve Sağlık Beyanları Yönetmeliği" adı altında ikiye ayrılarak yeniden düzenlendi. Söz konusu düzenleme, Resmi Gazete'nin mükerrer sayısında yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Gıda Etiketleme ve Tüketicileri Bilgilendirme Yönetmeliği tüketicinin gıda hakkında bilgilendirilmesi ile ilgili yeni uygulamaların yanı sıra toplu tüketim yerlerine getirilen yeni zorunlulukları da kapsıyor.

Beslenme ve Sağlık Beyanları Yönetmeliği ise tüketicilerin satın almış oldukları gıdaların etiketlerinde yer alabilecek beslenme ve sağlık beyanlarını ele alıyor.

Bakanlık Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan yeni mevzuat, gıda işletmecilerinin sorumluluklarını yeniden tanımlarken tüketicilere de güvenilir ve sağlıklı gıdaya ulaşma konusunda yeni imkânlar sunuyor.

Tüketicilerin gıda hakkında en doğru ve açıklayıcı şekilde bilgilendirilerek daha bilinçli seçimler yapması sağlanacak.

Sorumluluk alanı belirlendi

Gıda Etiketleme ve Tüketicileri Bilgilendirme Yönetmeliği ile gıda zinciri içinde yer alan bütün gıda işletmecilerinin sorumlulukları belirlendi. Gıda zincirinin tüm aşamalarında yer alan gıda işletmecileri (üretici, ambalajlayıcı, perakendeci, toplu tüketim yeri, ithalatçı vb.) kontrolleri altında yürüttükleri faaliyetlerin gerektirdiği ölçüde tüketiciyi bilgilendirmeden sorumlu olacak.

Gıdaların etiketinde enerji ve besin öğelerinin miktarı yer alacak

Mevcut durumda isteğe bağlı olarak veya gıdanın belirli şartları sağlaması durumunda yapılan beslenme yönünden etiketleme yeni düzenleme ile hazır ambalajlı bütün gıda etiketlerinde zorunlu hale getiriliyor. Hazır ambalajlı gıdaların etiketlerinde gıdanın 100 g veya 100 ml'sinde enerji değeri ile birlikte besin öğelerinin (yağ, doymuş yağ, trans yağ, karbonhidrat, şeker, protein ve tuz) miktarının yer alması zorunlu olacak.

Toplu tüketim yerlerinde yeni uygulamalar

Lokanta, restoran ve kafe gibi gıda toplu tüketim yerlerinde tüketicilere arz edilen gıdanın adı ve alerjen bileşenlerin belirtilmesi zorunlu hale getiriliyor. Ayrıca gıdanın bileşiminde etil alkol ve/veya domuzdan elde edilen madde bulunması durumunda da aynı şekilde tüketiciler bilgilendirilecek. Bu bilgiler tüketicilerin kolayca görebileceği şekilde menüler, yazı tahtaları, broşür benzeri araçlar vasıtasıyla son tüketiciye sunulacak.

Uzaktan iletişim yoluyla satış

Uzaktan iletişim yoluyla (internet, tv, radyo vb.) satılan gıdalarla ilgili olarak son tüketim tarihi veya tavsiye edilen tüketim tarihi hariç tüm zorunlu bilgiler ve gıdanın bileşiminde etil alkol ve/veya domuzdan elde edilen madde bulunması durumunda buna ilişkin bilgilendirmenin satın alma işlemi sonuçlanmadan önce tüketiciye sunulması sağlanacak. Teslimat sırasında ise tüm zorunlu etiket bilgileri (gıdanın adı, bileşen listesi, alerjen maddeler, gıda işletmecisi, işletme kayıt no, menşe ülke, beslenme bildirimi vb.) tüketiciye sunulacak.

Beslenme ve sağlık beyanlarının kapsamı genişleyecek

Beslenme ve Sağlık Beyanları Yönetmeliği ile gıdalarda 12 beslenme beyanı ve 203 sağlık beyanı kullanılabilecek.

Beslenme Beyanı "Bir gıdanın içerdiği enerji, besin öğeleri veya diğer öğeleri nedeniyle beslenme yönünden yararlı özelliklere sahip olduğunu belirten, ileri süren veya ima eden herhangi bir mesaj" olarak tanımlanıyor. Sağlık beyanı ise "Herhangi bir gıda grubunun, gıdanın veya gıdanın bileşiminde bulunan öğelerin sağlıkla ilişkisini belirten, ileri süren veya ima eden beyan" olarak tanımlanıyor.

203 sağlık beyanının dağılımı aşağıdaki şekilde:

- 12 ayrı vitamin ile ilgili 71 sağlık beyanı,
- 14 ayrı mineral ile ilgili 66 sağlık beyanı,
- 44 diğer besin öğesine ilişkin 66 sağlık beyanı.

Gıdanın veya bileşiminde bulunan öğelerin sağlıkla ilişkisini belirten sağlık beyanları, tedavi amaçlı olmayıp vücudun normal fonksiyonlarını devam ettirmesi yönünde olacak.

Herhangi bir gıdada sağlık beyanı yapılabilmesi için, gıdada beyan yapılan bileşen miktarı Yönetmelikte belirlenen şartlara uygun ve günlük normal olarak tüketilmesi beklenen miktarlarda olmalıdır.

Örneğin ceviz için sağlık beyanı yapılabilmesi için gıdanın, günlük tüketim miktarının 30 g ceviz içermesi gerekir. Tüketiciye, faydalı etkinin günde 30 g ceviz alındığında sağlanacağı bilgisi verilir.

Sağlık Beyanı Örnekleri

• Kalsiyum için ; "Kalsiyum normal kemiklerin korunması için gereklidir" veya "Kalsiyum normal dişlerin korunması için gereklidir" vb. beyanı yapılabilecek.

• D vitamini için; "D vitamini bağışıklık sisteminin normal fonksiyonuna katkıda bulunur" beyanı yapılabilecek.

• Et veya balık için; "Et veya balık, demir içeren diğer gıdalarla birlikte tüketildiğinde demir emiliminin iyileşmesine katkıda bulunur" beyanı yapılabilecek.

• Ceviz için; "Ceviz damarların esnekliğinin artmasına katkıda bulunur" beyanı yapılabilecek.

• Arpa beta-glukanları için; "Arpa beta-glukanları kan kolesterolünü azaltır/düşürür. Yüksek kolesterol koroner kalp rahatsızlıklarının gelişiminde bir risk faktörüdür" şeklinde hastalık riskinin azaltılmasına ilişkin beyan yapılabilecek.

• Fosfor için; "Fosfor çocuklarda normal büyüme ve kemik gelişimi için gereklidir" şeklinde çocukların gelişimi ve sağlığına ilişkin beyan yapılabilecek.

Gıdaların etiketinde kullanılmasına izin verilen beslenme ve sağlık beyanları, Yönetmelik hükümlerine uymak kaydıyla gıdanın tanıtımı ve reklâmında da kullanılabilecek. Beyan ve beyan koşuluna ilişkin bilgi, etiketin aynı görüş alanında ve bir arada yer alacak.

Yönetmelik kapsamında hastalık riskinin azaltılmasına ilişkin sağlık beyanları (13 sağlık beyanı) ve çocukların gelişimi ve sağlığına ilişkin beyanlar da (11 sağlık beyanı) bulunuyor.

Her gıda için sağlık beyanı yapılamayacak

Gıdanın etiketi, tanıtımı veya reklâmında sağlık beyanı yapılabilmesi için gıdanın besin öğesi profili aşağıdaki şartların en az ikisine bir arada sahip olacak. Hacmen %1,2'den fazla alkol içeren içeceklerde hiçbir şekilde sağlık beyanı yapılamayacak.

- Gıdanın bileşiminde en fazla 100 mg/100 kcal sodyum bulunacak.
- Gıdanın içerdiği enerjinin en fazla %10'u doymuş yağ asitlerinden gelecek.
- Gıdanın içerdiği enerjinin en fazla %10'u ilave şekerden gelecek.
- Gıdanın bileşiminde doğal olarak en az 55 mg/100 kcal kalsiyum bulunacak.

Sağlık beyanlarının kullanımına ilişkin kısıtlamalar

- Gıdanın tüketilmemesi durumunda sağlığın olumsuz etkilenebileceğini ileri süren beyanlar,
- Kilo/ağırlık kaybının miktarına veya oranına atıfta bulunan beyanlar,
- Bireysel olarak doktorların veya sağlık profesyonellerinin tavsiyelerine atıfta bulunan beyanlar,

kullanılamayacak.

Yeni sağlık beyanları için başvuru yapılabilecek

Beslenme ve Sağlık Beyanları Yönetmeliğinde yer almayan ya da değişiklik gerektirecek sağlık beyanları ile ilgili olarak Bakanlığa gelen talepler için başvuru sürecine ilişkin kurallar belirlendi. Bilimsel çalışmaları yapılan sağlık beyanı başvuruları Bakanlığa yapılabilecek. Başvurular Bilimsel Komisyonlarda risk değerlendirmesi yapılarak sonuçlandırılacak.

Uyum süreci

Halen faaliyet gösteren gıda işletmelerine Yönetmeliklere uyum sağlayabilmeleri için 3 yıl süre verilecek. Bu süre içerisinde Bakanlığımızca sektör ve tüketicilere yönelik geniş kapsamlı eğitim ve bilgilendirme toplantıları yapılacak.

Buna göre, etiketlerdeki bilgilendirmeler, gıdanın başta doğası, özellikleri, bileşimi, miktarı, dayanıklılığı, menşe ülkesi, imalat veya üretim metodu olmak üzere başlıca nitelikleri açısından yanıltıcı biçimde olamayacak.

Bilgilendirmenin doğru, açık ve tüketici için kolay anlaşılır olması sağlanacak. Gıdanın sahip olmadığı etkilere veya özelliklere atıfta bulunarak bilgilendirme yapılmayacak.

Özel beslenme amaçlı gıdalarla ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, gıdanın bir hastalığı önleme, tedavi etme veya iyileştirme özelliğine sahip olduğuna yönelik bilgilendirme yapılamayacak. Bu tür özelliklere de atıfta bulunulmayacak. Söz konusu kurallar, gıdanın reklamı, görünüşü veya ambalajı için de uygulanacak.

Sorumluluklar

Gıda hakkında bilgilendirmeden, gıdayı kendi adı veya ticari unvanı altında piyasaya arz eden gıda işletmecisi sorumlu olacak. İthal edilen gıda hakkında bilgilendirmeden ise ithalatçı sorumlu olacak. Gıda işletmecileri, sahip oldukları bilgiler çerçevesinde, yürürlükteki gıda hakkında bilgilendirme mevzuatına uygun olmayan gıdaları tedarik etmeyecek.

İşletmeciler, faaliyetleri kapsamında, tüketiciyi yanıltacak veya bilinçli seçim yapma şansını azaltacak şekilde gıdaya ilişkin bilgilerde değişiklik yapamayacak.

Gıdaya ilişkin bildirimler

Gıda işletmecileri, hazır ambalajlı gıdaların piyasaya arz edildiği dış ambalaj üzerinde gıdanın adı, tavsiye edilen tüketim tarihi veya son tüketim tarihi, özel muhafaza veya kullanım şartlarıyla işletmecinin adı ve adres bilgilerinin yer almasını sağlayacak.

İstisnalar saklı kalmak kaydıyla gıdanın adı, net miktarı, menşe ülke, beslenme bildirimi, bileşenleri, alerjiye veya intoleransa neden olan maddeler, bileşenlerin miktarı, tavsiye edilen veya son tüketim tarihleri, muhafaza ve kullanım şartları, gıda işletmecisinin adı ve adresi, işletme kayıt numarası, uygun şekilde tüketimi mümkün değilse gıdanın kullanım talimatı, hacim bazında yüzde 1,2'den fazla alkol içeren içeceklerde alkol derecesi bilgilerinin belirtilmesi de zorunlu olacak.

Bakanlıkça onay şartı getirilen gıdaların etiketinde gıda onay numarasının yazılması zorunlu olacak.

Gıda hakkında zorunlu bilgilendirmenin, tüm gıdalar için hazır bulunması ve kolayca erişilebilir olması sağlanacak. Bilgilendirme, hazır ambalajlı gıdalarda doğrudan ambalajın üzerinde, yapıştırılmış veya iliştirilmiş bir etiket üzerinde bulunacak.

Hazır ambalajlı hale getirilmeksizin satılan veya satış yapılan işletmede tüketicinin talebi doğrultusunda paketlenerek satılanlarla doğrudan satış için hazır ambalajlı hale getirilmiş gıdalarda, talep edilmesi halinde, alıcılar zorunlu bilgilerin tümü hakkında bilgilendirilecek.

Toplu tüketim yerlerinde son tüketiciye sunulan hazır ambalajlı olmayan gıdalarda gerekli bilgiler kolayca görülebilecek, açıkça okunabilecek şekilde menüler, yazı tahtaları, broşür benzeri araçlarla tüketiciye sunulacak.

Bilgilendirmelerde verilen bilgiler, diğer yazılı veya resimli unsurlar aracılığıyla herhangi bir şekilde gizlenemeyecek ve kesilemeyecek. Bu bilgilere ilişkin yazılar belirlenen ölçülere uygun şekilde olacak.

Bilgilendirmeler Türkçe olacak

Uzaktan iletişim araçlarıyla satışa arz edilen gıdalarda zorunlu bilgilerin tümü teslimat sırasında sunulacak.

Gıda hakkında zorunlu bilgilendirme Türkçe yapılacak. Bu bilgilendirme Türkçe'ye ilaveten diğer ülkelerin resmi dillerinde de yapılabilecek.

Silinmeyecek şekilde işaretlenmiş ve bu nedenle herhangi bir etiket taşımayan tekrar kullanılabilen cam şişelerde, sadece belirlenen bilgilerin verilmesi zorunlu olacak.

Zorunlu bilgilerde hiçbir ticari marka veya ürünün içeriğini yansıtmayan özel ad gıdanın adı yerine geçemeyecek.

Glutene vurgu yapılacak

Gıda, gluten içeriğine yönelik işlemden geçirilmiş ise atıf yapılan bilgilere ilave olarak, "gluten intoleransı olan bireyler için özel olarak formüle edilmiştir" veya "çölyak hastaları için özel olarak formüle edilmiştir" ifadeleri kullanılabilecek.

Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce faaliyet gösteren gıda işletmecileri, 31 Aralık 2019'a kadar bu hükümlere uymak zorunda olacak. Söz konusu tarihten önce etiketlenen veya piyasaya arz edilen gıdalar raf ömrü sonuna kadar piyasada bulunabilecek.

Kaynak: Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
https://www.tarimdanhaber.com/haber/gida/bakanlik-acikladi-gida-etiketinde-yeni-donem/

Kızının hastalığıyla bu işe başladı, şimdi dünyaya ihraç ediyor

MANİSA'ya 3 yıl önce yerleşen 48 yaşındaki Burçin Karababa, bir yaşını dolduran kızının anne sütünden katı gıdaya geçişi sırasında aşırı alerjik reaksiyon göstermesinin, yediklerindeki ilaç kalıntılarından kaynaklandığını öğrenince doğal gıdaya yöneldi. ABD'den getirttiği 50 kırmızı solucanın dışkısından elde ettiği organik gübreyle saksıda sebze yetiştiren ve çocuğunun yaşadığı sorunu çözen Karababa, bugün Manisa'da kurduğu tesisinde 54 milyar ulaşan solucan kapasitesine ulaştı, yurt dışına açıldı.

Ankara'da 2000 yılında doğum yapıp kızı Derin Su'yu kucağına alan jeofizik mühendisi Burçin Karababa, 1 yıl sonra anne sütünden katı gıdalara geçiş yapan çocuğunun hastalanmasıyla doktora başvurdu. Gıdalardaki ilaç kalıntısı yüzünden kızının alerji olduğunu öğrenen Burçin Karababa, çareyi organik sebze yetiştirmekte buldu. Evinin terasındaki saksıda organik sebze yetiştirmeye başlayan Karababa, ürünlerden verim alabilmek adına çeşitli araştırmalar yaptı. Amerika'nın California eyaletinden getirttiği 50 kırmızı solucanın dışkısından organik gübre üreten Karababa, solucanların artmasıyla 2005 yılında 150 bin lira sermayeyle ülkede 'ilk' olduğunu söylediği solucan gübresi üreten işletmesini Manisa'da açtı.

Manisa'ya 3 yıl önce taşınan Burçin Karababa, Saruhanlı İlçesi Hacırahmanlı Mahallesi'nde 21 dönüm arazi üzerinde 4 bin 500 metrekarelik tesisinde üretim yapıyor. Karababa, 54 milyara ulaşan solucan kapasitesiyle yurt dışına da açıldı. Kurduğu Ekosol Tarım ve Hayvancılık Şirketinin Genel Müdürlüğünü yapan kadın girişimci Burçin Karababa, "Böyle bir işe kızım sayesinde başladım. 'Şerden hayır doğar' derler. Kızım bir takım olumsuzluklar yaşadı. Kızımın sağlığının düzelmesi için de organik besinlerle beslenmesi gerekti" dedi.

Verimin yükselmesi için sürekli internet ortamında arayışlar içerisine girdiğini belirten Karababa şunları anlattı:

"Ziraat mühendisi olmadığım için internette dar alanda yüksek verim alma yöntemlerini araştırdım. İnternette her arayışımda beni kimyasal gübre satan ilaç bayilerine yönlendirdi. Yabancı bir kaynaktan Amerika'nın California eyaletinde bir üniversitenin araştırması sonucu kırmızı California solucanlarının oluşturduğu organik gübreye ulaştım. Küçük bir hayvanın gübresi ne kadar olabilecek ki tarıma hizmet edebileceği beni şaşırttı. Çok da önemsemedim. Kısa süre geçtikten sonra bir arkadaşım bana, yurtdışından bir sepet sebze getirdi. Çok parlak ve güzel olunca hormonlu mu endişesine kapıldım. Arkadaşım bana solucan gübresi kullanıldığını söyledi. Solucan gübresi çok kısa sürede ikinci defa karşıma çıktı. California eyaletindeki üniversite yerli toprak solucanlarıyla Hindistan'ın çok çalışkan solucanlarının melezlenmesi sonucu oluşan kırmızı solucandan 50 tane alarak, terasımdaki sebzeler için kullandım ve kızımın sağlığı düzeldi."

Solucan sayısının her yıl katlanarak çoğaldığını belirten Burçin Karababa sözlerini şöyle sürdürdü: "Her sene 1200 ton katı gübre ve 5 bin ton kadar da sıvı gübre üretiyoruz. Solucan gübresi son 15 yıldır Avrupa'da da çok ciddi olarak kullanılmaktadır. Artık Türkiye'de de çok talep görmektedir. Ben bu işe ticari maksatla başlamadığım için, anne olarak başladığım için ticaret daha sonra geldi. Şuan Fransa, Romanya, Hollanda, Azerbaycan ve Kazakistan'a satışlarımız var. Katı gübrenin kilosu 2.5 TL, sıvı gübrenin kilosu ise 40 TL."

Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdür Vekili Metin Öztürk ise Burçin Karababa'nın tesisini ziyaret etti. Öztürk, Karababa'nın şirketinin Manisa'da solucan tarımı üreterek daha da gelişeceğine inandığını ve bakanlık imkanı çerçevesinde ekosol-tarım gibi tüm yatırımcılara destek vereceklerini söyledi.

Kaynak: http://www.hurriyet.com.tr/kizinin-hastaligiyla-bu-ise-basladi-simdi-dunyaya-ihrac-ediyor-40363125

ULAŞIM

Türkiye'nin her yanına hızlı tren

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Ahmet Arslan, Bakü-Tiflis-Kars Demiryolu Projesi'nin, Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da 23 kenti kapsayan cazibe merkezleri açısından önemli olduğunu belirterek, "Mart-nisanda iki aylık yoğun çalışmayla projeyi yılın ilk yarısında hayata geçirmiş olacağız" dedi.

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Ahmet Arslan yaptığı açıklamada, "Demir İpek Yolu" olarak da adlandırılan Bakü-Tiflis-Kars Demiryolu Projesi'nin Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da 23 kenti kapsayan cazibe merkezleri arasında bulunan Kars başta olmak üzere bölgede önemli rol oynayacağını ifade etti. Proje ile bölgenin Pekin'den Londra'ya uzanan İpek Yolu'nun önemli merkezlerinden biri haline geleceğini vurgulayan Arslan, Türkiye ile bütün Orta Asya, Kafkasya ve Asya ülkelerinin Avrupa'ya daha kolay ulaşmasını sağlayacak bir koridor oluşturduklarını söyledi.

Sadece Bakü-Kars-Tiflis bağlantısının tamamlanmasından sonra Avrupa ve Kafkaslar arasında sağlanacak kesintisiz demiryolu ulaşımı ile yıllık 50 milyon tona ulaşacak bir uluslararası taşıma potansiyeli bulunacağına dikkati çeken Arslan, hat işletmeye alındığında 1 milyon yolcu ve 6,5 milyon ton yük taşıma kapasitesine sahip olacağını kaydetti.

Arslan, projenin, Kars, Ardahan, Iğdır, Ağrı, Erzurum, Erzincan, Gümüşhane ve Bayburt gibi cazibe merkezleri kapsamında bulunan iller açısından önemine işaret ederek, şöyle konuştu:

"O bölgede üretilecek ürünler, bölgeye getirilecek ham madde, o bölgedeki mamül maddenin pazarlarına eriştirilmesi noktasında kesintisiz demiryolu taşımacılığı çok önemli. Doğu Anadolu'da lojistik merkezlerine yatırım yapacak, malzemeyi oralardan demiryolu marifetiyle diğer coğrafyalara gönderecek birçok yatırımcı bu projeyi bekliyor. Projenin yaklaşık iki aylık işi kaldı. Ancak Ocak ve Şubat aylarındaki soğuk hava koşullarında inşaat çalışması yapmak biraz zor. Mart-nisanda iki aylık yoğun çalışmayla projeyi yılın ilk yarısında hayata geçirmiş olacağız. Bu proje Erzurum'da Kars'ta yaptığımız inşaatları devam eden lojistik merkezleriyle bir bütünlük oluşturacak. Bölgenin kalkınması ve refahı açısından önemli bir proje."

"Konya-Karaman hattını yıl sonuna kadar hizmete alıyoruz"

Arslan, Türkiye'de ilk hızlı tren hattının 2009'da Ankara-Eskişehir arasında hizmete girdiğini anımsatarak, 2011'de Ankara-Konya, 2013'te Eskişehir-Konya hattında yolcu taşınmaya başlandığını ifade etti.

Türkiye'nin, Avrupa'nın 6'ıncı, dünyanın 8'inci YHT işletmecisi konumunda bulunduğuna dikkati çeken Arslan, "Ankara, Eskişehir, Bilecik, Kocaeli, İstanbul YHT hattı Pendik'e kadar çalışıyor. Ankara-Konya, Konya-Eskişehir-İstanbul çalışıyor. Ankara-Sivas YHT hattında inşaatına başlamadığımız kısım yok. Üst yapısı için ihale süreçlerini başlattık. Hedefimiz, 2018 sonunda İstanbul'dan Sivas'a Ankara üzerinden kesintisiz ulaşım sağlamak" diye konuştu.

Arslan, Türkiye'nin 3 büyük şehrinden ikisini buluşturacak Ankara-İzmir YHT Projesi'nde inşaat ihalesi yapılmayan kesim kalmadığını belirterek, 2019'da Ankara-İzmir YHT hattını da tamamlamak istediklerini dile getirdi.

Yüksek hızlı tren projelerinin yanı sıra hızlı tren projelerinin de hızla sürdüğüne işaret eden Arslan, Konya-Karaman-Ulukışla-Mersin-Adana-Osmaniye-Gaziantep hızlı tren projesinde, Konya-Karaman ile Adana-Gaziantep arasında inşaat çalışmalarının devam ettiğini, Konya-Karaman hattını yıl sonuna kadar hizmete almayı öngördüklerini söyledi.

Arslan, ihale süreci devam eden Sivas-Erzincan hızlı tren projesinin birinci kısmı olan Sivas-Zara hattının ihale sürecinin sürdüğünü, Yerköy'den Kayseri'ye çalışmaların devam ettiğini belirtti.

"Halkalı-Kapıkule hattını bu sene ihale edeceğiz"

Samsun-Çorum-Kırıkkale Hızlı Demiryolu Projesi'ne ilişkin de değerlendirmelerde bulunan Arslan, yatırım programında etüt-proje olarak yer alan projenin Samsun-Merfizon (95 kilometre), Merzifon-Çorum(96 kilometre), Çorum-Kırıkkale (95 kilometre) olacak şekilde 3 hat kesiminden oluştuğunu ifade etti. Arslan, her üç kesimin de etüt projelerini bu sene bitirdiklerini, kesin proje ihale süreçlerinin ise devam ettiğini dile getirdi. Arslan, Ankara-Samsun hızlı tren projesinin kesin projelerini bitirdikten sonra inşaat sürecinin başlayacağını bildirdi.

Kars'a kadar YHT hattını hızlı trenle bütünleştirmeyi hedeflediklerine dikkati çeken Arslan, "Halkalı'dan Kapıkule'ye yani Avrupa'ya giden YHT'yi de bu sene içinde ihale edeceğiz. Edirne'den gelen ve Kars'a kadar uzanan ana omurgayı Samsun'a da bağlayıp böylece Karadeniz'i de hızlı trenle buluşturmuş olacağız. Onu da Akdeniz'e kadar indirmiş olacağız. Hem doğu-batı aksında, hem kuzey-güney aksında YHT projelerimizi devam ettiriyoruz." ifadelerini kullandı. Arslan, Ankara-İstanbul YHT hattına entegre edilecek Gebze-Halkalı Demiryolu Projesi kapsamında banliyö hatlarının iyileştirilmesi işinde ciddi sıkıntılar yaşadıklarını anımsatarak, şunları kaydetti:

"Gebze'den Pendik'e kadar YHT'ler kullanılıyor. Banliyö trenlerinin kullanılabilmesi adına da Pendik'ten Ayrılıkçeşme'ye kadar olan kısmı ve Kazlıçeşme'den Halkalı'ya olan kısmının her iki tarafında da hem Avrupa hem Anadolu yakasında şu an inşaat çalışmaları hızlandı. Çok önemsediğimiz İstanbul gibi bir yerde Marmaray'ın devamı olan ve günde 1 milyon yolcuya hizmet edecek projede yüklenicilerden kaynaklı sıkıntılar yaşadık. Bu sıkıntılar giderildi ve çalışmalar tüm hızıyla devam ediyor. 2018 sonunda, bu işin tamamlanması ile Sivas'tan kalkan bir YHT, Marmaray'ı da kullanarak denizin altından Halkalı'ya kadar gidebilecek." (AA)

Kaynak: http://www.aksam.com.tr/ekonomi/turkiyenin-her-yanina-hizli-tren/haber-591743

Elektrikli araçlar: Sürdürülebilir bir hareketlilik sistemine doğru

Modern toplum ürünlerin ve insanların hareketine dayalıdır, fakat mevcut taşımacılık sistemlerimizin insan sağlığı ve çevre üzerinde olumsuz etkileri vardır. Elektrikli araçlar hakkında hazırlanan bir raporun proje yöneticisi olan Magdalena Jóźwicka ile araçlar için konvansiyonel yakıtlara alternatif olarak elektrik kullanmanın çevresel avantajları ve zorlukları hakkında konuştuk.

Günümüzde Avrupa'da hangi tür elektrikli araçlar kullanılıyor?

Bu günlerde birkaç farklı tür var. Binek araçlar hakkında konuşursak sadece bataryalı elektrikli araçlar (sadece elektrik motoruyla desteklenen) ve hem elektrik motoru hem de içten yanmalı motoru olan fişli hibrit arabaların farklı türlerini sayabiliriz.

Elektrikle çalışan başka araç tipleri de var. Yollarda giderek daha çok elektrikli bisiklet, minibüs ve otobüs kullanıldığını görüyoruz. Diğer taşıma şekillerine gelince, lokomotiflerimiz, feribotlarımız, gemilerimiz ve küçük botlarımız var.

Elektrikli araçlar Avrupa'da ne kadar yaygın?

Hem sadece bataryalı araçlar hem de fişli hibritlerden, her yıl giderek daha fazla elektrikli binek araç satıldığını görüyoruz. Geçen yıl AB'de yaklaşık 150.000 yeni elektrikli araç satıldı. Satışlar yüzde açısından hızla artsa da, 2015'te %1,2 ile toplam satışın hala küçük bir bölümünü oluşturuyor. Ayrıca yoldaki araçların yalnızca yaklaşık %0,15'inin elektrikli olduğunu tahmin ediyoruz. Başka bir deyişle, her 700 binek araçtan sadece biri. Bahsedilmesi gereken önemli bir ülke de elektrikli araç satışlarında başı çeken Norveç. Geçen yıl burada yaklaşık 34.000 yeni elektrikli araç satıldı: bu rakam bütün yeni arabaların beşte biri demektir.

Elektrikli araçlar için Avrupa politikası nedir?

AB, taşımacılık sistemini karbonsuzlaştırmaya ve geleneksel yanmalı motor teknolojileri ve yakıtlarına alternatifleri desteklemeye kendini adamıştır. Elektrikli araçlar sadece bir unsurdur. Bazı politikalar yenilenebilir yakıtların ve elektriğin geliştirilmesini desteklerken; diğerleri Avrupa'daki şarj etme noktaları gibi elektrikli araçlar için ihtiyaç duyulan altyapıyı hedeflemektedir. Belirli mevzuatlar yeni araçların kilometre başına ne kadar karbondioksit (CO_2) salımı yapabileceğine dair hedefler belirlemektedir. Bunlar elektrikli araçlar dahil olmak üzere düşük emisyonlu araçların üretimini teşvik etmeye yardım etmiştir.

Araç filosuna elektrikli araçları dahil etmek neden önemlidir?

Taşımacılıkta fosil yakıt kullanımı bölgesel hava kalitesine ve iklimimize zarar vermektedir. Bu durum, CO_2 ve nitrojen oksitler ve parçacıklı madde gibi zararlı hava kirleticilerin egzoz emisyonları aracılığıyla gerçekleşir. Yol trafiği de tüm Avrupa'da gürültünün uzak ara en önemli nedenidir. Açıkça, özellikle kullanılan elektrik yenilenebilir kaynaklardan geliyorsa, filoya elektrikli araçların dahil edilmesi toplam sera gazı (SG) emisyonlarını ve hava kirliliğini önemli ölçüde azaltabilir. Ancak elektrik fosil yakıtlardan elde edildiğinde bile, azalan bölgesel hava kirliliği ve gürültü düzeyleri düşünüldüğünde kentsel çevre hala elektrikli araçlara geçiş yapmaktan fayda sağlayabilir.

Neden elektrikli araçlar bazı ülkelerde diğerlerinden daha yaygın?

Neredeyse bütün ülkeler elektrikli cihazları teşvik etmek için bir şeyler yapıyor, fakat oldukça az sayıda ülke satışlarda büyük artışları başarılı şekilde sağlamıştır. Örneğin, 2015'te yeni elektrikli araçların yüzde doksanı sadece altı AB Üye Ülkesinde, yani Danimarka, Fransa, Almanya, İsveç, Hollanda ve Birleşik Krallık'ta, satılmıştır. Norveç, daha önce bahsedildiği gibi, bu alanda önde gitmektedir ve tam bir teşvik paketi kullanan ülkelere iyi bir örnektir. En etkili önlemlerden biri, elektrikli araçların fiyatını geleneksel araçlara yaklaştıran satın alma sübvansiyonları gibi görünmektedir. Diğer teşvikler yıllık vergi indirimi veya ücretsiz şarj, ücretsiz park veya elektrikli araçlar için otobüs hatlarının kullanımı gibi bu araçlara sahip olmanın maliyetinin azaltılmasını kapsamaktadır.

Başka ne zorluklar beklenmektedir?

Tüketicilerin elektromobiliteyi daha geniş çapta benimseyebilmesi için teknoloji hala geliştirilmeye ihtiyaç duymaktadır. Örneğin, sürüş aralığı daha uzun olmalıdır ve şarj etme hızı daha çabuk olmalıdır. Halen, en hızlı şarj etme istasyonlarında bir aracın 100 km sürüş için şarj edilmesi 20-30 dakika almaktadır. Aynı zamanda, elektromobilitenin faydalarından tam olarak yararlanmak için halka açık şarj noktalarını geleneksel yakıt istasyonları kadar yaygın hale getiren daha iyi bir altyapıya ve yenilenebilir enerji üretiminin genişletilmesine ihtiyacımız var. Elektrikli araçlar aynı zamanda geleneksel araçlardan daha pahalı.

Geleneksel araçları elektrikli olanlarla değiştirmenin, taşımacılıkla ilişkilendirdiğimiz sorunların çoğunu çözmeyeceği bilinmelidir. SG emisyonları, hava kirliliği ve gürültüyü azaltmaya yardımcı olan elektrikli araçlar, trafik sıkışıklığı veya yeni yol altyapısı ve park alanı ihtiyacı gibi diğer sorunları çözmeyecektir. Taşımacılığı gerçekten sürdürülebilir kılmak için, toplum olarak araçlara bağımlılığımızı azaltmanın yenilikçi yollarına bakarak tüm hareketlilik sistemimiz üzerinde yeniden düşünmeliyiz. Buna araba paylaşımı düzenlemelerini kullanma, daha iyi bir toplu taşıma altyapısı geliştirme ve düşük veya sıfır emisyonlu taşıma şekillerinin artırılması gibi değişiklikler dahil edilebilir.

AÇA elektrikli araçlarla ilgili ne yapıyor?

Bu sonbaharda elektrikli araçlar hakkında iki yayın yapacağız: Avrupa'da elektrikli araçlar hakkında mevcut bilgiyi özetleyen bir rehber ve 2050'ye kadar elektrikli araçların büyük ölçekli alımına yönelik varsayımla ilişkili enerji sistemi ve çevre üzerinde potansiyel etkilerin bazıları hakkında kısa bir ileri dönük bilgilendirme.

Kaynak: http://www.eea.europa.eu/tr/articles/elektrikli-araclar-surdurulebilir-bir-hareketlilik

‘Elektrikli Araçlar ve Güneş Enerjisi Küresel Petrol ve Kömür Talebini Durdurabilir’

Imperial College London’a bağlı Grantham Instititute ve Carbon Iniative’nin birlikte yazdıkları ve bugün yayımladıkları yeni rapor, fosil yakıtların desteklenmesi görüşüne meydan okuyor ve elektrikli araçlar ve güneş enerjisi maliyetlerindeki düşüşün küresel petrol ve kömür talebini durdurabileceğini öne sürüyor.

Grantham Instititute ve Carbon Iniative'in ortaklaşa hazırladıkları raporun içeriğine dair detaylar ise şu şekilde:

Düşük karbonlu teknolojiler fosil yakıtların büyümesine son verebilir. Elektrikli otomobil ve güneş enerjisi büyümeye devam ettikçe 2020 sonrasında petrol ve kömür büyümesi duracak.

Imperial College London'a bağlı Grantham Instititute ve Carbon Iniative'nin birlikte yazdıkları ve bugün yayımladıkları yeni rapor, fosil yakıtların desteklenmesi görüşüne meydan okuyor ve elektrikli araçlar ve güneş enerjisi maliyetlerindeki düşüşün küresel petrol ve kömür talebini durdurabileceğini öne sürüyor.

Yapılan senaryo analizi, büyük enerji şirketlerini baz senaryo (Business As Usual-BAU) yaklaşımında düşük-karbon alanındaki gelişmeleri ciddi biçimde hafife aldıkları ve fosil yakıt varlıklarının düşük karbona geçişin hızlanmasıyla birlikte atıl konuma düşeceğini konusunda uyarıyor. Sadece elektrikli otomobiller (EV) 2025 itibarıyla (2014-2015 'te petrol fiyatlarının çökmesine neden olan miktar olan) günlük 2 milyon varil üretimi atıl durumda kalabilir yol açabilir. Bu senaryo, sektörün sürekli artan petrol talebi beklentisinin tam aksine, 2040 itibarıyla günlük 16 milyon varil ve 2050 itibarıyla günlük 25 milyon varil miktarında petrol talebinin atıl durumda kalacağını öngörüyor.

Carbon Tracker'dan Uzman Araştırmacı Luke Sussams'a göre: "*Elektrikli otomobiller ve güneş enerjisi fosil yakıt endüstrisinin devamlı olarak hafife aldığı dönüştürücüler. Bundan sonra geliştirilecek teknolojiler sayesinde senaryolarımız beş yıl sonra tutucu sayılabilir ve bu durumda da şirketlerin yanlış okuduğu talep daha da büyüyebilir.*"

Enerji ve kara ulaşımı sektörleri fosil yakıt tüketiminin hemen hemen yarısını oluşturuyor, bundan dolayı da güneş fotovoltaik (PV) ve elektrikli otomobillerdeki büyümenin talep üzerinde çok büyük etkisi olabiliyor. Rapor, BAU senaryolarının artık kullanılmaması gerektiğini savunuyor. Senaryolar, düşük karbona geçisin halihazırdaki durumunu yansıtmak için artık, en azından, PV ve elektrikli otomobiller için öngörülen en son maliyet düşüş projeksiyonlarını ve ülkelerin Paris İklim Anlaşması çerçevesinde Ulusal Katkı Niyet Beyanları'nda (INDC) belirttikleri emisyon taahhütlerini içermeli.

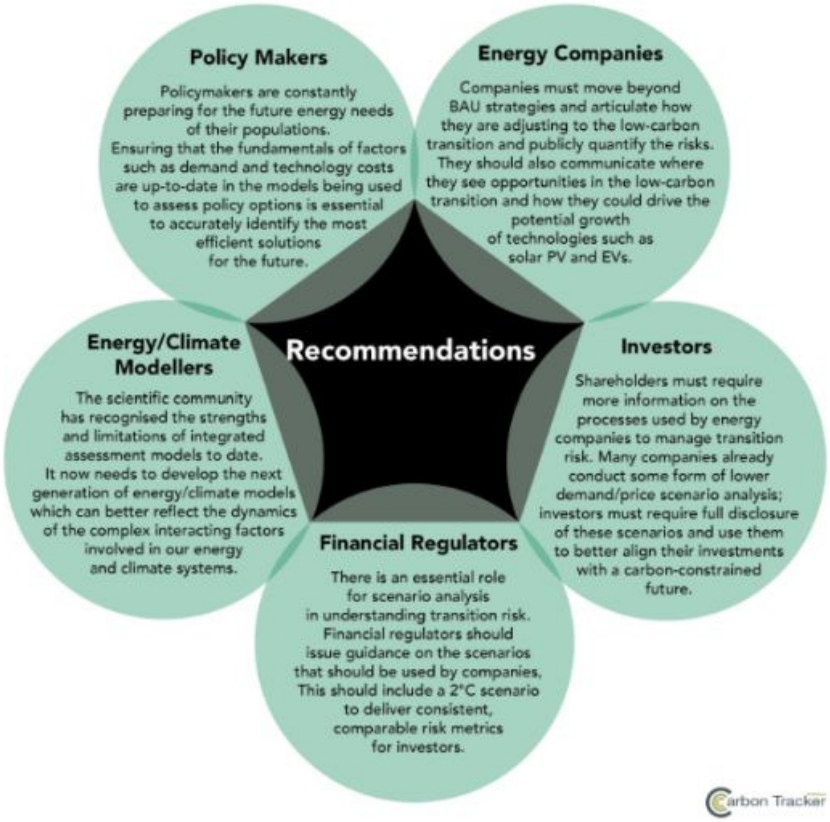

Bu yeni *"başlangıç noktası"* senaryosu halihazırdaki durumu daha iyi yansıtıyor ve aşağıdaki bulguları ortaya koyuyor:

Küresel enerji üretiminin 2040 yılında %23'ünü, 2050 itibarıyla da %29'u Güneş PV tarafından karşılanabilir ve PV kömürden tamamıyla vazgeçilmesini ve doğalgazın sadece %1'lik bir piyasa payına sahip olmasını sağlayabilir. Buna karşın, ExxonMobil'in projeksiyonlarına göre 2040 yılı itibarıyla tüm yenilenebilirler küresel enerji üretimin sadece %11'ini karşılayabilecek.

Elektrikli otomobiller 2035 itibarıyla kara ulaşımı piyasasının üçte birini, 2040 itibarıyla yüzde elliden fazlasını ve 2050 itibarıyla pazar payının üçte ikisini oluşturabilir. BP'nin 2017 projeksiyonlarında elektrikli otomobillerin 2035 itibarıyla piyasanın sadece %6'sını oluşturması bekleniyor.

Kömür talebinin 2020 yılında tepe noktaya ulaşıp, 2050 itibarıyla 2012 seviyelerinin %50 altına düşebilir. Petrol talebi 2020 ile 2030 arası sabit kalabilir ve ardından 2050'ye kadarsürekli bir düşüş yaşayabilir. Çoğu büyük petrol ve kömür şirketi kömürün 2030'dan, petrol talebinin de 2040 yılından önce tepe yapmasını beklemiyor.

Bu senaryoda küresel ısınma 2100 itibarıyla (sırasıyla %50 ve %66 ihtimalle) 2.4℃ ve 2.7℃ dereceyle sınırlandırılacak. Bunlar 4℃ derece ve üstünü öngören ve enerji endüstrisi tarafından sıkça kullanılan BAU senaryolarından çok daha düşük rakamlar. Bu da, bu raporun odaklandığı enerji ve kara ulaşımı sektörlerinin dışında (ağır endüstriler, hava ve deniz ulaşımı gibi sektörlerinde) belirli karbonsuzlaştırma (dekarbonizasyon) çalışmaları yapıldığı takdirde, küresel ısınmanın daha da düşük bir seviyede tutulabileceğini ortaya koyuyor

Beklenilmeyeni beklemek: Düşük Karbon Teknolojilerinin Etkileri Raporu, on yıllık bir süre içinde fosil yakıtların piyasa paylarının %10'unu PV ve elektrikli otomobillere kaybedebileceği konusunda uyarıda bulunuyor. Bu kulağa yüksek bir rakam gibi gelmeyebilir ancak talep bir kez düşmesi sonun başlangıcı anlamına gelebilir. Enerji piyasasındaki payında yaşadığı %10 'luk bir düşüş Amerika Birleşik Devletleri kömür madenciliği endüstrisinin çökmesine neden oldu ve PV'nin de büyük bir parçasını oluşturduğu yenilenebilir enerjideki %8'lik büyümeye hazırlıksız yakalandıkları için 2008 ile 2013 yılları arasında Avrupa'nın beş büyük enerji şirketi 100 milyar Euro'dan fazla değer kaybetti.

Carbon Tracker Baş Araştırmacısı James Leaton'a göre: "Baz senaryo (BAU) artık enerji sektörü gerçekliklerine uygun değil ve kullanımdan kaldırılmalıdır. Kritik eşiği bazı şirketlerin sandığından on yıllarca önce başaracak birçok düşük karbon teknolojisi mevcut."

Rapor, Finansal İstikrar Kurulu İklimle İlişkili Finansal Açıklamadan Sorumlu Özel Komitesi 'nin önerdiği üzere ,senaryo analizlerinde temel alınan varsayımlar konusunda şeffaflık ilkesini benimsiyor ve şirketlere de, piyasanın baz senaryonun temellerini anlayabilmesi için, aynısı yapmaları çağrısında bulunuyor.

Rapor, uluslararası iklim hedeflerinin yanında PV ve elektrikli otomobil alanında yaşanacak gerçekçi ilerlemelerin gelecekte fosil yakıt talebini nasıl etkileyeceğini inceliyor. Rapor, farklı seviyelerde küresel iklim politikası çalışmaları ve enerji talepleri için, en yeni PV ve elektrikli otomobil verileri ve maliyet projeksiyonlarını kullanarak bir dizi senaryo modeli kuruyor. Raporda kullanılan senaryolar, yazıcıda basılabilecek PV'ler gibi, yeni teknolojiler sayesinde birkaç yıl sonra tutucu senaryolar olarak görülebilir.

Imperial College'de Kıdemli Araştırmacı olarak çalışan Ajay Gambhir'e göre: "Birçok düşük karbon yol haritası analizi 2oC derece gibi iddialı iklim hedeflerini gerçekleştirmek için yapılması gerekenleri ele alıyor. Bu raporda biz, en yeni PV ve elektrikli otomobil maliyet projeksiyonlarını kullanarak, en düşük maliyetli seçenekler kullanıldığı takdirde küresel enerji sistemi ve küresel ısılara ne olacağına baktık. Bu teknolojilerin maliyet düşüren olası sonuçlarını anlamamızın vakti geldi."

GÜNEŞ FOTOVOLTAİKLERİ (PV) -Güneş fotovoltaik maliyeti son yedi yıl içinde %85 düştü ve bu araştırmanın başlangıç senaryosu PV'de 2030 ile 2040 yılları arasında 5000 GW'dan büyük bir ek kurulu güçle büyük bir büyüme yaşanacağını ve PV'nin"küresel ölçekte, alternatif enerji seçeneklerinden daha ucuz" olacağını öngörüyor. Raporda, "bu denli hızlı bir değişimin yaşanacağı bir senaryoda, fosil yakıt varlıkların topluca atıl duruma düşmeleri çok olası" olduğu ifade ediliyor.

ELEKTRİKLİ OTOMOBİLLER - Elektrikli otomobiller mevcut durumda her yıl %60 büyüyor ve şimdiden yollarda bir milyondan fazla elektrikli otomobil bulunuyor. ABD Enerji Bakanlığı'na göre, batarya maliyetleri yedi yıl içinde %73 düşerek, 2015'teki 268$ABD/kWh rakamına ulaştı. Elektrikli otomobil üreticisi Tesla bu

rakamın 2020 itibarıyla 100$ABD/kWh'a düşmesini öngörüyor. Bizim senaryolarımız, 2020 itibarıyla elektrikli otomobillerin geleneksel içten yanmalı motorlardan daha ucuz olacağını varsayıyor.

Rapor, elektrikli otomobillerin 2030 itibarıyla kara ulaşım piyasanın beşte birini oluşturabileceğini ve hidrojenli otomobiller ve yakıt/elektrik hibrit otomobillerdeki ek bir büyümenin geleneksel içten yanmalı motorların piyasa payının %50'nin altına düşmesine yol açabileceğini ortaya koyuyor. 2050 yılı itibarıyla elektrikli otomobil sayısı 1.7 milyara (piyasanın %69'u) ulaşabilir ve bu durumda geleneksel içten yanmalı motorların piyasa payı %12'ye düşebilir.

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ – İklim değişikliğini engellemek için yürütülen çabalar INDC taahhütlerinden daha güçlü olduğu takdirde, PV ve elektrikli otomobil alanlarında yaşanacak pazar trendleri 2100 yılı itibarıyla küresel ısınmayı (sırasıyla %50 ve %66 ihtimalle) 2.2℃ ve 2.4℃ derecede sınırlandırabilir.

Kaynak: https://yesilgazete.org/blog/2017/02/02/elektrikli-araclar-ve-gunes-enerjisi-kuresel-petrol-ve-komur-talebini-durdurabilir/

İşe bisikletle gidip gelen personele özel odada kıyafet değiştirme ve duş imkânı

Bursa'da 142 kilometrelik bisiklet yolu da yapan Nilüfer Belediyesi, belediye çalışanlarının da bisiklet kullanmasını teşvik etmek için belediyedeki mesailerine bisikletle gelip giden 20 personel için özel odada kıyafetlerini değiştirip duş yaptıktan sonra mesaiye başlama imkanı tanıdı.

Nilüfer Belediye Başkanı Mustafa Bozbey, belediyedeki işlerine bisikletle gidip gelen personel için Halk Evi'nde özel oda tahsis etti. İşe bisiklet ile gelip giden Nilüfer Belediyesi çalışanları kendilerine tahsis edilen özel odada bisikletlerini park edip, giysilerini değiştirebiliyorlar. Duş da yapılabilen özel odada bulunan çay ve kahve makinesi ile mikrodalga fırın da çalışanların ihtiyaçlarına cevap veriyor. Sadece bisikletçilerin kullanabildiği bisiklet odasında isteyenler duş alıp üzerini değiştirip makyaj tazeleyip mesailerine öyle başlıyor.

Kaskının üzerine taktığı kamera ile her gün işe bisikletiyle gelip giderken görüntü de kaydeden belediye personeli Zafer Turan, "En büyük problemimiz işe geldikten sonra başlıyordu. Terli bir şekilde işe başlamak zorunda kalıyorduk, sağolsun belediye başkanımız bu işe çözüm bulup bizim için bir oda yaptırdı. Burada rahatlıkla üzerimizi değiştirip duşumuzu alabiliyoruz. Başkanımızın sayesinde hiçbir şekilde doğaya zarar vermeden karbon salınımı yapmadan işime gidip gelebiliyorum" dedi.

Ali Cenk Algun ise işe gidip gelirken günde 12 kilometre bisiklet kullandığını ve böylelikle günlük spor ihtiyacını giderdiğini ve bu sayede işe geldiğinde daha dinç olduğunu belirterek, "Bisiklet dostu bir belediyeyiz. Bunu başkanımız yaptığı bisiklet yollarıyla ve personele sağladığı bu ayrıcalıkla gösterdi. Zamanlama olarak tamamen bana bağlı. Çok acelem olduğu zaman 15 dakikada, vaktim olduğu zaman ise 25 dakikada gelebiliyorum. Tamamen benim elimde. Trafik sıkışıklığı, otobüsün geç kalması gibi sorunlarla hiçbir zaman karşılaşmıyorum" dedi.

Deniz Boran ise,"Hergün işe bisiklet ile gelmeye çalışıyorum. Hem ekolojik dengeye elimden geldiğince destek vermeye çalışıyorum. Hem de spor yapıyorum. Trafikte hiçbir zaman yola takılmıyoruz. İşe yetiştim, yetişemedim gibi endişelerim hiçbir zaman olmuyor. Günde 10 kilometre bisiklet kullanmış oluyorum. Bu sayede günlük sporumu da yapmış oluyorum" diye konuştu.

Kaynak: https://yesilgazete.org/blog/2017/02/08/ise-bisikletle-gidip-gelen-personele-ozel-odada-kiyafet-degistirme-ve-dus-imkani/

YENİ YAYINLAR ve RAPORLAR

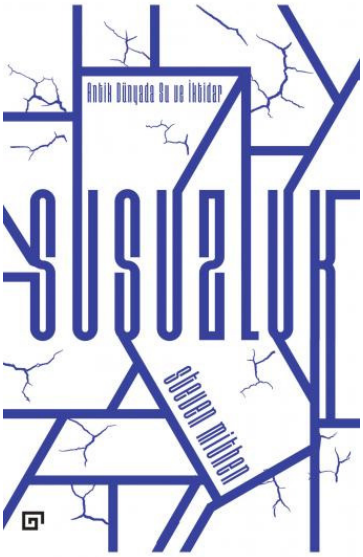

Susuzluk: *Antik Dünyada Su ve İktidar*
Yazar: Steven Mithen, **Çeviren:** Ebru Kılıç

1. Baskı: Ocak, 2017

Gezegenimiz küresel bir su kriziyle karşı karşıya. Biliminsanları, tatlı su kaynaklarındaki tükenişin 2050'de dünya nüfusunun yüzde 75'ini etkiler hale geleceğini öngörüyor. Sınır tanımayan bir kentleşme, doğanın tahrip edilmesi ve iklim değişikliği bu krizin başlıca körükleyicileri. Steven Mithen, yaşadığımız su krizini Susuzluk'ta tarihsel bir perspektif sunarak ele alıyor.

Neolitik Devrim'den bu yana su, bir meta ve ekonomik güç kaynağı olarak görülmüştür. Tarih birbirinden iddialı su yönetim projeleri ve hidrolik mühendisliği örnekleriyle doludur. Mithen, okuru zamanlar arasında bir yolculuğa çıkarıyor: Tarımsal sulamadaki başarılarıyla uygarlık haline gelen Sümerlerden çölün ortasında bir vaha yaratan Nebatilere, sifonlu tuvaletin mucidi Minoslulardan Roma İmparatorluğu'nun hamamlarına, Konstantinopolis'in şehirler arası sukemerlerinden Çin'in su kanallarına dünyanın dört bir yanına uzanan Susuzluk, geçmişin deneyimlerini geleceğe yol göstermek üzere bir araya getiren kapsamlı bir kitap.

Steven Mithen arkeoloji profesörü, Reading Üniversitesi'nde rektör yardımcısı.

Küresel İklim Değişikliği Yükümlülükleri Hakkında Oslo İlkeleri ve İklim Adaleti Mücadelesinde Uluslararası ve Yabancı Mahkeme Kararları

Küresel İklim Değişikliği Yükümlülükleri Hakkında Oslo İlkeleri ve İklim Adaleti Mücadelesinde Uluslararası ve Yabancı Mahkeme Kararları

Hazırlayan: Gamze Ovacık
Editör: Ilgın Özkaya Özlüer

Küresel İklim Değişikliği Yükümlülükleri Hakkında Oslo İlkeleri, iklim değişikliği konusunda uzman hukukçularca oluşturulmuş bir metindir. Bu metin, devletlerin sorumluluk almalarının, çevre sorunlarının çözümü için tek yol olduğunu vurgulamaktadır. Uluslararası anlaşmaların ve çevre zirvelerinin, çevre hukukunun or-

tak dilini ilkeler yoluyla kullanmasını ve devletlerin ortak hareket etmelerini kolaylaştırmayı amaçlamaktadır. Bu ilkeler, devletleri iklim değişikliği sorununun çözümü konusunda uzlaşı göstermeleri ve ortaklıklar kurmaları konusunda teşvik edecek bir moral niteliğe de sahiptir. Ekoloji Kolektifi tarafından yayımlanan kitapta yer alan mahkeme kararları ise, çevre hukukunun temel ilkelerine dair farklı ülke mahkemelerinin yaklaşımını ve çevre sorunlarının temel özelliklerinin farklı ülkelerin hukuk normları tarafından nasıl yorumlandığına dair güncel durumu ortaya koymak ve örneklendirmek için seçilmiştir.

Kitaba erişim: http://www.iklimadaleti.org/i/upload/kuresel-iklim-degisikligi-yukumlulukleri-hakkinda-oslo-ilkeleri-ve-iklim-adaleti-mucadelesinde-uluslararasi-ve-yabanci-mahkeme-kararlari-978-605-83799-9-2.pdf

Kaynak: http://iklimadaleti.org/?p=aktivistin-zulasi&n=kuresel-iklim-degisikligi-yukumlulukleri-hakkinda-oslo-ilkeleri-ve-iklim-adaleti-mucadelesinde-uluslararasi-ve-yabanci-mahkeme-kararlari

Küresel Kum ve Toz Fırtınası Değerlendirmesi

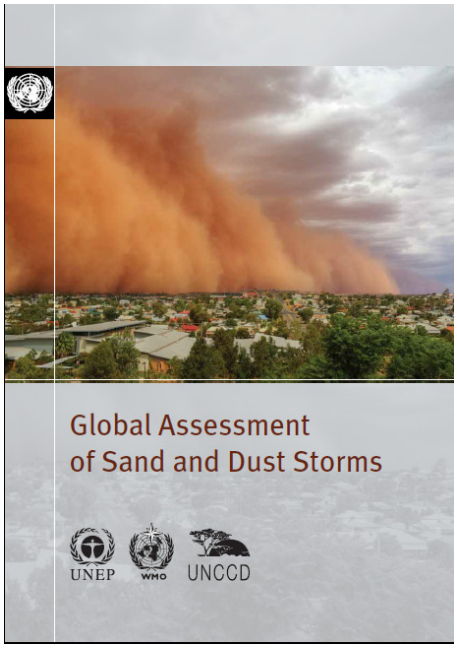

Global Assessment of Sand and Dust Storms
Küresel Kum ve Toz Fırtınası Değerlendirmesi

(Global Assessment of Sand and Dust Storms) konulu rapor yayımlandı

Her yıl tahmini 2.000 milyon ton toz atmosferere yayılır. Bunun birçoğu Dünyada ki biyokimyasal döngülerin bir parçası olmakla birlikte, önemli bir kısmı insan kaynaklı özellikle sürdürülebilir olmayan toprak ve su yönetimi gibi faktörler tarafından oluşturulur.

Kurak ve yarı kurak alanlarda gevşek kuru toprak yüzeylerinin ve kuvvetli rüzgârların birleşmesinden kaynaklanan büyük toz ve kum fırtınaları, insan sağlığı, tarım arazileri, altyapı ve ulaşım için zararlıdır. Bununla birlikte, toz ve kum fırtınalarının şiddeti ve sıklığının artıp artmadığı ve ne kadarının insan kaynaklığı olduğu konusunda önemli bir belirsizlik söz konusudur.

Politika yapıcılar ve diğer paydaşların kum ve toz fırtınaları (SDS) nin etkilerini azaltmak, insan sağlığı üzerindeki etkisini yok etmek, SDS'lerin sıklığını düşürmek için daha fazla bilgiye ihtiyaç duymaktadır.

Bu Küresel Değerlendirme bizim anlayışımızı geliştirecek, iyi bilinen SDS yan etkilerinin bilimle sentezlenmiş çok önem arz eden bir çalışmadır. Bu çalışma SDS'nin azaltımı ve engellenmesi için bilinen en güncel bilgilerin özetidir. Bu;

• Kum ve toz fırtınalarına karşılık vermek,

• Sektörler arası sinerji ve bütünleşik eylemler yapmak,

• Ve küresel enstitüler arasındaki işbirliklerini güçlendirmek için yapılan konsolide ve koordineli bir küresel politika raporudur.

Bu tedbirler 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi başarısı için bütünleyici özelliği taşımaktadır. Bunlar toplum sağlığı, daha yaşanılabilir ilçe ve şehirler ve sürdürülebilir kırsal alanların gelişmesinde de etkindir. Bunlar aynı zamanda; iklim değişikliği ile mücadeleye, okyanusları korumaya, karasal ekosistemi korumaya ve böylelikle fakirlikle mücadele edip ekonomik büyümeye dahi yardımcı olabilir. Politika yapıcılar için çok önemli sorular da dâhildir:

- Son on yılda kum fırtınaları daha kötü bir hal mi aldı?
- Kum ve toz fırtınaları insan faaliyetlerini ne derecede etkilemektedir?
- Etkilerinden ve oluşumundan korunmak ve engellemek için yapılması gerekenler nelerdir?

Bu çalışma yukarıda ki soruları gün yüzüne çıkarmak için yapılmış en son bilimsel delildir.

Erişim: http://www.cem.gov.tr/erozyon/Files/pdf/Global_assessment_of_sand_and_dust_storms-2016.pdf

Kaynak: http://www.cem.gov.tr (T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü)

DUYURULAR

Kısa Film ve Fotoğraf Yarışması İlanı

(Çevre ve Şehircilik Bakanlığı - Kısa Film ve Fotoğraf Yarışması İlanı)

Bakanlığın koordinasyonunda Yıldırım Beyazıt Üniversitesi aracılığı ile yürütülen "İklim Değişikliği Konusunda Farkındalık Geliştirme Projesi" kapsamında, Türkiye genelinde lise ve üniversite öğrencilerine yönelik toplamda 35.000 TL ödüllü kısa film ve fotoğraf yarışmaları düzenlenecektir. "İklim Değişikliği" konulu yarışmalara son katılım tarihi 15 Eylül 2017 olup, dereceye girecek olanlara verilecek ödüller verilecektir.

Ayrıca, proje ile ilgili daha fazla bilgi almak için www.iklimicindegisin.org ziyaret edebilirsiniz.

İletişim ve teknik destek için: Gökhan Karabulut - Proje Asistanı

E-posta: gokhan.karabulut@csb.gov.tr GSM: 0506 560 8126

18. Türkiye Kuş Konferansı

(18th Turkey Bird Conference)

Kuşların dünyasını tanımak için 90'ların sonunda kuş gözlemcilerinin başlattığı konferanslar zinciri yirmi yıla yakın süredir devam ediyor.

18. Türkiye Kuş Konferansı bu yıl 21-23 Nisan'da, Bursa Karacabey'de "leylek köyü" olarak da bilinen Eskikarağaç'ta gerçekleşecek. Bu yılki kuş konferansı, Doğa Derneği ve Karacabey Belediyesi'nin ortaklığı ile düzenleniyor.

Anadolu'daki kuş çeşitliliğinin en yüksek olacağı bahar günlerinde gerçekleşecek konferansın ilk iki gününde Eskikarağaç köyünde bir dizi panel için bir araya geleceğiz. Bu panellerde yeni başlayan ve deneyimli kuş gözlemciler birbirilerine gözlem ve tecrübelerini aktarma şansına kavuşacak. Türkiye'de kuşların korunması ve izlenmesi için yapılan güncel çalışmalar sunulacak, bilgi ve fikir paylaşımı gerçekleşecek. Üçüncü gün ise bölgedeki Önemli Kuş Alanları'na bir kuş gözlem yolculuğu düzenlenecek.

Konferans, tüm kuş gözlemcilerinin ve kuşlarla ilgili herkesin katılımına açık.

Katılım için: http://www.dogadernegi.org/18-turkiye-kus-konferansi/

İletişim: kuskonferansi@dogadernegi.org

Türkiye Ormancılar Derneği IV. ULUSAL ORMANCILIK KONGRESİ İnsan-Doğa Etkileşiminde Orman ve Ormancılık (3116 Sayılı Orman Kanununun 80. ve Ormancılık Eğitiminin 160. Yılı Anısına)

Türkiye Ormancılar Derneği (TOD) tarafından dördüncüsü düzenlenecek olan Ulusal Ormancılık Kongresi Kasım 2017'de Antalya'da Rixos Otelde düzenlenecektir. Kongre ana teması "İnsan-Doğa Etkileşiminde Orman ve Ormancılık" olarak belirlenmiştir. Kongreye sadece sözlü bildiriler kabul edilecektir. Sunulan bildiriler kongre kitapçığında yayımlanacak, kabul edilen ancak yazar veya yazarları tarafından sunulmayan bildiriler yayımlanmayacaktır.

Ayrıntılı bilgi:
http://www.ormancilardernegi.org/icerik_detay.asp?Icerik=1497#sthash.5Q86NETf.dpuf

TÜRKİYE ÇEVRE VAKFI'NIN MEVCUT YAYINLARI

2015 yılında yitirdiğimiz Türkiye Çevre Vakfı'nın kurucularından ve 37 yıl boyunca Vakfın Genel Sekreterliğini yürütmüş olan Engin Ural'ın anısına hazırlanan "Küresel İklim Değişikliği ve Etkileri" konulu kitap yayınlanmıştır. Kitapta küresel iklim değişikliğinin nedenleri ile çevresel, ekonomik ve sosyal alanlardaki önemli sonuçlarına ilişkin araştırma ve değerlendirmeler yer almaktadır.
2016, 287 sayfa, 10 TL.

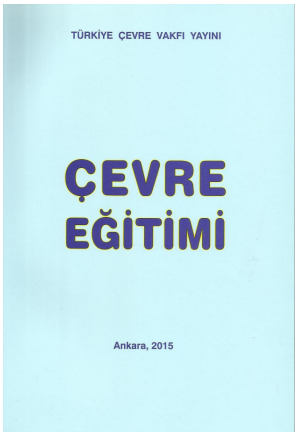

Türkiye Çevre Vakfı'nın 18-19 Ekim 2007'de düzenlediği Türkiye'de Çevre Eğitimi konulu toplantıdaki sunuşlar ve yapılan tartışmalar, bu kitapta bir araya getirilmiştir. 2. Baskı.
2015, 160 sayfa, 8 TL.

Türkiye Çevre Vakfı'nın 30 Yılda Yayınladığı ve Mevcudu Kalmayan Kitaplarından

Seçilmiş Parçalar ve Özetler. ***344 Sayfa 8 TL***

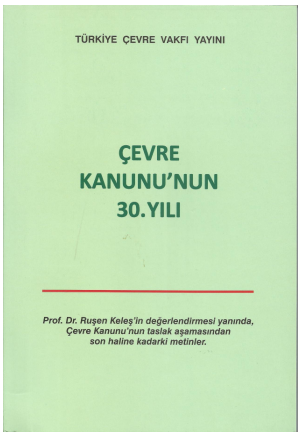

Türkiye Çevre Vakfı'nın çalışmaları arasında, Çevre Hukuku ayrı bir yere sahiptir. Prof. Dr. Ruşen Keleş'in, Çevre Kanunu'nun 30 yıllık geçmişine ve uygulamasına toplu bir bakış niteliğindeki değerlendirmesi yanında; mukayeseli bir çalışma yapacak hukukçulara faydalı olacağı düşüncesiyle, TÇV'nin 1981'de hazırladığı taslak, o günlerdeki hükümetin teklifi, Kanun'un ilk ve bugünkü hali de, kitaba konmuştur.
2013, 107 sayfa, 5 TL.

20 Kasım 2008'de Kocaeli'nde ve 5 Şubat 2009'da İzmir'de yapılan ve sanayi kesimi temsilcileri ile diğer ilgililerin katıldığı iki toplantıdaki sunuş ile izleyen tartışmalar, bu kitapta bir araya getirilmiştir. Ayrıca, Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'nin tam metni ile Kyoto Protokolü'nün resmî olmayan tercümesi de ek olarak kitapta bulunmaktadır.
2009, 128 sayfa, 5 TL.

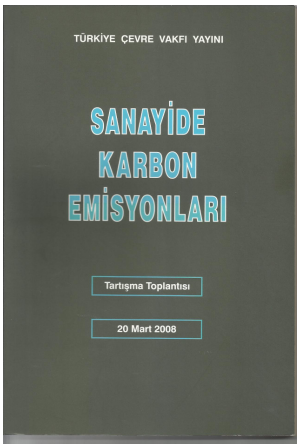

20 Mart 2008'de İstanbul'da yapılan ve sanayi kesimi temsilcilerinin de katıldığı toplantıdaki sunuş ile yapılan tartışmalar ve katılanlar listesi, bu kitapta bir araya getirilmiş olup, konu ile ilgili olarak iki akademisyenin hazırladığı makaleler ve Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'nin tam metni de, ek olarak kitaba konmuştur.
2008, 112 sayfa, 5 TL.

Türkiye Çevre Vakfı'nın bir ekip çalışması sonunda ortaya çıkardığı bu kitap; güneş enerjisi, rüzgâr enerjisi, jeotermal enerji, biyokütle enerjisi, hidrojen enerjisi ve küçük hidroelektrik santraları gibi altı ayrı konuda Türkiye'nin potansiyeline genel bir bakış getirirken, ilgili mevzuat ve akademik yayınlar hakkında da bilgi vermektedir.
2006, 368 sayfa, 8 TL.

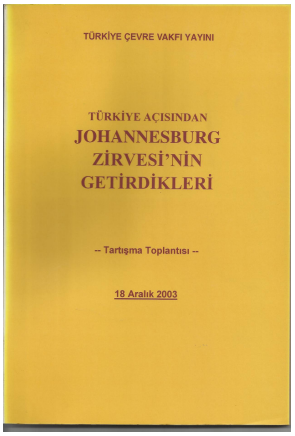

Bu kitap, Türkiye Çevre Vakfı'nın 18 Aralık 2003'te düzenlediği ve Johannesburg Zirvesi'nin getirdiği sonuçları Türkiye açısından ele alan toplantıdaki tartışmaları bir araya getirmektedir.
2004, 72 sayfa, 3 TL.

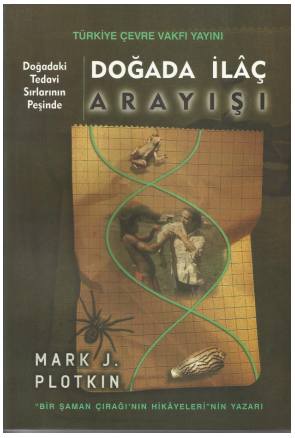

Dr. Mark J. Plotkin, doğadaki şifa verici sırların etkileyici örneklerini verirken, Güney Amerika'da yaşadığı heyecanlı tecrübeleri de aktarıyor, piyasada satılan ilâçlarda bitki ve hayvanlardan elde edilen etkili maddelerin ne kadar önem taşıdığını anlatıyor. Çevreye ilgi duyanlar yanında, bütün biyologların, eczacıların, hekimlerin dikkatle incelemesi gereken bu kitap herkesi heyecanlandıracak ve hayran bırakacak.
2004, XVI + 208 sayfa, 5 TL.

KİTAP SİPARİŞİ VE ÖDEME ŞEKLİ

Kitap isteyenlerin, kitap bedelini "TÇV Döner Sermaye İşletmesi"nin IBAN: TR 250001500158007267943809 hesabına yatırıp, dekont örneğini e-posta ya da 0 312 418 51 18 no.lu faks yoluyla bize ulaştırmaları halinde, kitaplar, aynı gün içinde belirtilen adrese kargo ile gönderilecektir. Kargo ücreti alıcılara aittir.

Not: Dekont örneği ile birlikte, adres ve telefon numaralarının, ayrıca; istenen kitapların belirtilmesi de rica edilmektedir.

TÜRKİYE ÇEVRE VAKFI MÜTEVELLİ HEYETİ

Prof. Dr. Mehmet Somuncu (Başkan), Prof. Dr. M. Hakan Yiğitbaşıoğlu,
Yrd. Doç. Dr. Işıl Kaymaz, Doç. Dr. Selim Sanin, Özlem Yonar Coşkunsu

TÜRKİYE ÇEVRE VAKFI HABER BÜLTENİ

Yerel süreli yayın. Ayda bir yayınlanır.
İmtiyaz Sahibi ve Sorumlu Müdürü: Prof. Dr. Mehmet Somuncu
Tunalı Hilmi Cd. 50/20, 06660 Ankara
Tel: 425 55 08, Faks: 418 51 18
e-posta: cevre@cevre.org.tr